

ลัทธิธรรมกลางมู่อ่อนศรี จานาวโร

๔๒. คำว่ามีจลาทัญญู คือความแน่นผิดนั้น
ที่มีโทษ มากที่สุดมีอยู่ ๓ ข้อ

๑. นัตถิกะทัญญู
  ๒. อนตฺตกะทัญญู
  ๓. อกริยะทัญญู
- ข้อที่ ๑ แปลว่า ไม่มีผล
ข้อที่ ๒ แปลว่า ไม่มีเหตุ
ข้อที่ ๓ แปลว่า ไม่มีอันทำคือไม่มีกรรม ดังนี้

๔๓. อนันตริยกรรมทั้ง ๕ ข้อนั้น ก็บอกว่ามีโทษมากที่สุดแล้ว
แต่มีจลาทัญญู คือ ความแน่นผิดทั้ง ๓ ข้อนี้
ว่า มีโทษมากกว่า อนันตริยกรรมอื่นอีก

๔๔. ทุรฺยตมํ อสวี่ํ ตุนาสงํ
เป จิตฺตํ สวฺตเมสฺสหนฺติ โมกฺกนฺติ มารทนฺตนา
มุตตลนล้าไต ส้ารวมจิตอนไม่สู้ที่ไกล
อันที่งวไม่ผู้ตงว อาตงอยู่ในกำไว้ได้
มุตตลนล้าอัน จักพันจากม่วงแห่งมาร ดังนี้

ลัทธิธรรมหลวงปู่อนศรี จานวโร

๔๕. พระพุทธเจ้าได้แยกซึ่งธรรมออก เพื่อจะได้ละทิ้งเสีย
ในเนื้อใจไว้แต่ ธรรมที่ดีเพื่อจะได้มีภูมิติดตาม

๔๖. ธรรมอันเป็นธรรมที่จะละนิเวศน์ ซึ่งได้เด็ดขาดคืออะไร
๑. ผู้ที่จะละกามฉันทะได้เด็ดขาด คือ อรณัมมรรต
๒. ผู้ที่จะละพหวนาทได้เด็ดขาด คือ อนาตามิมรรต
๓. ผู้ที่จะละภินะมัทธะได้เด็ดขาด คือ อรณัมมรรต
๔. ผู้ที่จะละกุกกุจจะได้เด็ดขาด คือ อนาตามิมรรต
๕. ผู้ที่จะละอุทัจจจะได้เด็ดขาด คือ อรณัมมรรต
๖. ผู้ที่จะละวิจิกิจฉาได้เด็ดขาด คือ โสตามัตถัตถผล ดังนี้

๔๗. อินทรีย์ ๕ ของพระอรหันต์ ตั้งแต่ขั้นต่ำไปจนถึงขั้นสูง
ย่อมมีไม่เสมอกัน
ส่วนบุคคลผู้ไม่มีอินทรีย์เสียเลย เรียกว่า มุกุชณ

๑๔-๓๐, ๓๒-๓๔, ๓๖-๔๔

พรรษาที่ ๑๔-๓๐, ๓๒-๓๔, ๓๖-๔๔

ปีพุทธศักราช ๒๕๐๒-๒๕๐๘, ๒๕๒๐-๒๕๒๒, ๒๕๒๔-๒๕๒๒

จำพรรษาที่วัดธรรมิการาม

บ้านบึงโน ตำบลโคกสี อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร

• โปรดโยมมารดา •

หลวงปู่อนครี จานวโร พระผู้มีปฏิปทาเสมอต้นเสมอปลาย ท่านตั้งใจเดินทางหวนกลับมาบ้านยังถิ่นเกิด ที่บ้านบึงโน ตำบลโคกสี อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร ก็เพื่อโปรดโยมแม่ (นางและ ธรรมจิตร) ที่เจ็บป่วยเพราะโรคชรา

การหวนกลับมาเกิดในคราวนี้ ท่านปรารถนาไปโปรดโยมแม่ด้วยอรรถและธรรมโดยเฉพาะ ท่านต้องทำหน้าที่ของบุตรที่พึงกตัญญูต่อบิดามารดา สมดังองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสสอนภิกษุทั้งหลายไว้ว่า...

“...ภิกษุผู้เลี้ยงมารดาบิดา ชื่อว่าทำสิ่งที่ควรทำแล้ว

ผู้แสวงหาภิกษามาโดยชอบธรรมแล้วเลี้ยงมารดาบิดา ย่อมชื่อว่าก่อสร้างบุญเป็นอันมาก

ผู้นั้นย่อมได้รับสรรเสริญในโลกนี้ ละโลกนี้ไปแล้ว ย่อมบันเทิงในสวรรค์

...คำว่าพรหมก็ดี บุพพเทวดาก็ดี บุพพจารย์ก็ดี อาหุไนยบุคคลก็ดี เป็นชื่อของมารดาบิดา เพราะท่านเป็นผู้มีอุปการะมาก เป็นผู้เลี้ยงดูให้ความเจริญ และแสดงโลกนี้แก่บุตร

...บุคคลสองท่านที่เรากล่าวว่าย่นใคร ๆ สนองคุณไม่ได้โดยง่าย คือมารดากับบิดา

...บุคคลพึงแบกมารดาไว้บนบ่าข้างหนึ่ง แบกบิดาไว้บนบ่าอีกข้างหนึ่ง ต่างว่าผู้นั้นมีอายุถึง ๑๐๐ ปี ทำการบำรุงมารดาบิดาด้วยการนวด การบีบ

และการให้อาบน้ำ และมารดาบิดาพึงถ่ายอุจจาระปัสสาวะบนบ้านนั้นแล

แม้เช่นนั้นก็ยังไม่นับว่าได้สนองพระคุณท่านได้บริบูรณ์ ก็แต่ว่าผู้ใด
ทำมารดาบิดาให้ตั้งอยู่ในคุณความดีมีศรัทธา ศีล ปัญญาเป็นต้น ผู้นั้นชื่อว่า
ได้สนองคุณท่านเต็มที

ก็เพราะเหตุที่มารดาบิดามีคุณมากเช่นนี้ เราตถาคตจึงกล่าวว่า คฤหัสถ์
ก็ตาม บรรพชิตก็ตาม ที่เลื่อมมารดาบิดาของตน ชื่อว่า เป็นผู้ทำหน้าที่ที่ควรทำ
เป็นผู้ทำบุญอันยิ่งใหญ่” พระบรมศาสดาทรัสต่อไปอีกว่า..

“...ผู้ตั้งอยู่ในกตัญญูตเวทิตาคุณอันควรสรรเสริญ ได้ชื่อว่าเจริญ
รอยตามแบบแผนแห่งศาสดาของเธอเอง และแห่งโบราณบัณฑิตทั้งหลาย,

ท่านเอ๋ย! อย่าว่าแต่มนุษย์ที่ดีเท่านั้น จะรู้จักสนองคุณของมารดา
บิดา แม้สัตว์ดิรัจฉานที่ดีทั้งหลายก็มีเป็นอันมากที่เอาใจใส่บำรุงเลี้ยงมารดา
บิดาของตน ดังเรื่องนกแขกเต้า ซึ่งเที่ยวไปคาบรวงข้าวสาละมาเลี้ยงมารดา
เป็นต้น. การเลื่อมมารดาบิดานี้เป็นแบบแผนประเพณีอันดีงามที่สุด

พระบรมศาสดาทรงตรัสย้ำว่า “...เราเป็นชายหนุ่มชื่อ “สุวรรณสาม”
ก็ได้บำรุงเลี้ยงมารดาบิดาเต็มความสามารถเช่นเดียวกัน”

หลวงปู่อนศรี ท่านตระหนักลึกในพระธรรมคำสอนเหล่านี้ขององค์
พระศาสดามาตลอดชีวิต ท่านจึงได้ดูแลโยมมารดาทั้งทางกายและใจ ถนอม
เลี้ยงมารดาเหมือนดั่งแม่ถนอมบุตรสุดที่รัก จนกระทั่งอาการป่วยต่าง ๆ ทุเลา
ลง และสภาพจิตใจของโยมมารดาก็มั่นคงในศีลธรรมเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ

หลังจากโยมมารดาได้รับโอวาทธรรมจากท่านกลุ่มเถลาคติใจสม่าเสมอ
จึงมีศรัทธามั่นคงในพระรัตนตรัย ได้รับความศีลอุโบสถ คือ ศีล ๘ ในวัน ๘ คำ
และ ๑๕ คำ ตลอดชีวิต... เป็นที่น่าเลื่อมใส

นี่ชื่อว่า ท่านได้นำพาบุคคล ๒ ท่านที่สำคัญยิ่งที่สุดในชีวิตเข้าสู่สาย
ทางแห่งพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ดำเนินตามรอยพระบรมศาสดาที่ไปโปรดพุทธมารดาถึง
สวรรค์ชั้นดาวดึงส์และโปรดพุทธบิดาจนบรรลุธรรมขั้นต้น

ภาพจิตรกรรมฝาผนังเรื่องสุวรรณสาม บนผนังอุโบสถวัดระฆังโฆสิตาราม กรุงเทพมหานคร

• สมาธิเสื่อม •

ด้วยความเป็นห่วงโยมมารดา และเมตตาชาวบ้านบึงโนที่ยังขาดที่พึ่ง ในหลายด้าน ท่านจึงยับยั้งจำพรรษาอยู่ที่วัดธรรมิการามต่อไปเพื่อพัฒนาวัด และหมู่บ้านให้เจริญรุ่งเรือง

...ต่อมา**พระอาจารย์สด** เจ้าอาวาสองค์เดิมได้ลาสิกขาไป ท่านจึงทำหน้าที่ บริหารวัดดูแลหมู่บ้าน

...อีก ๑๐ ปีต่อมา ท่านจึงได้รับมอบหน้าที่ให้เป็นเจ้าอาวาสปกครอง ดูแลวัด ท่านได้พัฒนาวัด และก่อสร้างเสนาสนะที่ยังขาดแคลน เช่น ศาลา การเปรียญ กุฏิ และโรงครัว เป็นต้น

ท่านเล่าว่า... สมัยก่อนไม่มีตะปู ต้องตัดลวดให้ปลายแหลมแทนตะปู บางทีก็เอาลวดผูกต้นไม้ เจาะรู แทนตะปู เสียตายตะปูใช้ครั้งเดียวทิ้ง เอา มาตีให้ตรง แล้วเอาน้ำมันเครื่องกับเทียนมาหลอมใช้ใหม่

สมัยก่อนอดมาก ไปสวดมนต์ตามบ้านได้บุหรืกล้วยหนึ่งก็เอามาแบ่ง กันสูบ

ผ้าก็อดอยากมาก นุ่งจนจืดจาง เพื่อนพระเขาเปลี่ยนกันไป ๓ ชุด แล้ว ท่านจึงจะได้เปลี่ยนใหม่ ตรงไหนขาดเอามาปะมาชุน ท่านจึงเย็บมือเก่ง ชำนาญมาก

ท่านเล่าว่า พอว่าจะเลิกบุหรื ท่านก็โยนมันเข้าป่าไปเลย โยนเข้ากอไผ่ ที่มีหนาม ตามเข้าไปเอาไม่ได้ สาเหตุที่เลิกเพราะตกกลางคืนรู้สึกไอ ๆ

ศิษย์รูปหนึ่งของท่านเล่าถึงความยากลำบากในการก่อสร้างในสมัยนั้นว่า..

“...ในยุคนั้นสมัยนั้นการสร้างศาลาเป็นไปด้วยความยากลำบาก เพราะ ท่านขาดเรื่องบริวารและกำลังทรัพย์

ถึงกระนั้นก็ตาม ท่านก็ใช้วิริยะบารมี ความพากเพียรพยายามจริง ๆ ไปเอาทรายก็ไปเอาถึงอำเภอสว่างแดนดิน ต้องเอาเกวียนไปลากมา มีความ มานะอดุสาหะ ไม่ท้อแท้อ่อนแอง่าย ๆ ท่านทำอะไรมักเป็นอย่างนี้เสมอ

สร้างศาลาใส่ไม้เอง เลื่อยเอง ปีนป่ายขึ้นมุงหลังคาเอง ชาวบ้านเห็นท่านกุลี กุจอทำไม่หยุดหย่อนเช่นนั้น ก็มาช่วยท่านทำ”

หลวงปู่อนครีท่านมักสอนว่า..

“...คนเก่ง ไม่ว่าจะในป่าหรือในบ้าน ก็ยอมแสดงความเก่งออกได้ วัดใดมีแต่การว่าจ้าง ไม่มีศรัทธา แม้แต่ตายห้ำก็ต้องจ้าง วัดนั้นไม่เจริญ ก็แล้วแต่ความสามารถของท่านผู้นำ”

นอกจากนี้องค์ท่านยังมีส่วนสำคัญ ในการนำความเจริญมาสู่หมู่บ้าน เช่น ถนนเส้นทางไปตำบลโคกสี เส้นทางไปวัดเหวลึก ไฟฟ้า และบ่อน้ำ

ถนนทางไปวัดที่หลวงปู่พัฒนา

พระลูกศิษย์รูปหนึ่งที่อยู่กับหลวงปู่อ่อนศรีมานานได้กล่าวถึงท่านว่า..

“...เริ่มจากเรื่องนวมกรรมกรก่อสร้าง ต้องยกนิ้วให้เลย องค์กรท่านไม่ค่อย
ถาม หรือไม่ค่อยขอร้องให้ใครมาสอนวิชาให้ แต่จะคอยสังเกตุดจจำ หรือ
เรียกว่าลักจำก็ได้ รวมถึงการลองผิดลองถูก แล้วมาฝึกหัดพัฒนาฝีมือตนเองจน
กลายเป็นผู้ชำนาญในเรื่องนั้น ผลงานที่ท่านภาคภูมิใจและมักเอ่ยเล่าให้ลูก
ศิษย์ใกล้ชิดฟังอยู่เสมอก็มี

ศาลาวัตรธรรมิการาม กว่าจะเป็นศาลาที่เห็นมีโซ่ของง่ายเพราะสมัยนั้น
เครื่องไม้เครื่องมือหายาก ต้องใช้แรงคนเกือบทั้งสิ้น บางอย่างต้องอาศัย
เกวียนไปขนลากมาจากที่ไกล ๆ และงานนั้นก็ดูเหมือนเป็นงานแรกของท่าน
ที่ท่านต้องใช้กำลังความคิดมาก แก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ทำไปคิดไปก็ว่าได้
ท่านพูดให้ฟังเสมอว่าถ้ามีโอกาสให้ไปดูนะ ไม่เหมือนที่อื่น เสาแต่ละต้นก็ใช้
กบมือใส่เอาทั้งนั้น สิ่งก่อสร้างที่องค์กรท่านเพียรทำแต่ละแห่ง จะเน้นความ
มั่นคงแข็งแรงเป็นพิเศษ

ศาลาวัตรธรรมิการาม ที่หลวงปู่อ่อนศรี จานวโร เป็นผู้สร้าง เป็นงานฝีมือของท่านทั้งหลัง

โบสถ์วัดสีชมพู

สิ่งที่น่าภูมิใจต่อมาเห็นจะเป็น “โบสถ์วัดสีชมพู” เป็นโบสถ์หลังที่สองที่ท่านได้สร้างในชีวิตของท่าน สมัยนั้นยังไม่มีกลุ่มศรัทธามากนัก การหาปัจจัยต้องค่อยเป็นค่อยไป สมัยนั้นเงิน ๑๒ ล้านบาทก็หาได้ไม่ถ่ย่ายนัก ต้องทอดกฐินกันหลายปี ผ้าป่าหลายต่อหลายครั้งทีเดียว แต่ก็ต้องถือเป็นจุดเริ่มต้นแห่งการเปิดโอกาสให้คนทางแถบชลบุรีและกรุงเทพฯ เข้าไปรู้จักบ้านเกิดเมืองนอนท่าน และนำความเจริญอีกมากมายตามเข้าไปในเวลาต่อมา มีกฐินจากทางชลบุรีไปทอดทุกปีในวัดแถบนั้น หลวงปู่ท่านไม่เคยลืมบ้านเกิด แต่ละปีคิดอยู่เสมอว่าจะเอาอะไรไปช่วยบ้าง โรงเรียนที่ท่านเคยอาศัยเรียน ท่านก็กลับไปส่งเคราะห์อยู่เสมอ ทั้งสร้างอาคารเรียน จัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอน แห้งค้ำน้ำ เอาข้าวของไปแจกเด็กนักเรียนยากจน ให้ทุนการศึกษา ฯลฯ นอกจากนี้ ก็ช่วยตั้งคนในหมู่บ้านมาทำงาน ก่อสร้างประจำที่วัดถ้าประทุนบ้าง ในช่วงที่ว่างจากการทำนา เพื่อให้เขามีรายได้ มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

หลวงปู่อ่อนศรี จานวโร กราบหลวงปู่ฝั้น จิตฺตมฺโฆ

เมื่อถึงฤดูผลไม้ทางภาคตะวันออก ก็จะฝากขึ้นไปถวายตามวัดต่าง ๆ รวมถึงข้าวของเครื่องใช้ต่าง ๆ ท่านปรารภเสมอว่า วัดทางอีสานที่ขาดแคลนยังมีอีกมาก ทางเรามีเหลือใช้ก็ควรสงเคราะห์ผู้อื่นบ้าง

หลวงปู่อ่อนศรี ท่านเล่าว่า “เมื่อครั้งสร้างศาลาวัตรธรรมิการามใหม่ ๆ ด้วยการหักโหมในการงานหลาย ๆ อย่าง สมานที่เคยเจริญให้ความร่มเย็นแก่จิตใจมานานกลับเสื่อมลง”

พระเถระรูปหนึ่งติดตามท่านในช่วงนั้นได้เล่าเรื่องนี้ประกอบไว้ว่า...

“...ตอนท่านป่วย(สมาธิเสื่อม)จึงปรึกษากันว่า ครูบาอาจารย์ป่วย เราจะช่วยท่านได้อย่างไร เวลานี้ท่านหนีไปปักกลดปลุกกระต๊อบอยู่ที่เหวลึก รูปเดียว คือที่เหวลึกท่านไปอยู่องค์เดียว อยู่ก่อนหลวงปู่ฝั้น จิตฺตมฺโฆ

สรุปกันว่า “ดีที่สุดก็คือ เราต้องหาวิธี ดึงท่านไปร่วมเข้าหมู่เข้าคณะ ศรัทธาญาติโยมทำบุญที่ไหนให้นิมนต์ท่านไปด้วย ความเข้าหมู่เข้าคณะจะช่วยให้ท่านดีขึ้น

อาการที่ท่านป่วย คือ ถ้าท่านได้ยินเสียงหรือเห็นญาติโยมมา มาก ๆ ท่านกลัวไม่อยากพูดไม่อยากคุยวุ่นวายกับใคร ขนาดพระมาลาสิกขากับท่าน ท่านยังตะเพิดบอกให้ไปลองค์อื่น ถ้าบอกไม่ไปตามที่ท่านสั่ง ท่านก็จะดิ้นชัก ลงตรงนั้น

พวกลูกศิษย์เห็นท่านมีอาการป่วยอย่างนี้ จึงหาวิธีช่วยกันดึงท่าน เข้าหมู่คณะ วันไหนเขามีงานจุดประทัด เสียงประทัดดังตูม ๆ ท่านจะชักดิ้น ชักลงตรงนั้นเลย จิตมีอาการสะดุ้งกลัว

ครูบาอาจารย์หมู่เพื่อนเห็นเช่นนั้น จึงพยายามนิมนต์ท่านไปร่วมงานในที่ ต่าง ๆ ด้วยกัน ทำอย่างนี้แล้วค่อย ๆ หายไป แต่ท่านก็ฉันยาอยู่ด้วยเหมือนกัน มีกิจนิมนต์งานศพที่บางปะกง และนครสวรรค์ เขาจุดพลุตามงานศพ ดึงตัง ๆ ท่านจับลูกกรงมองดูเฉย หมู่เพื่อนเห็นเช่นนั้นก็ยิ้มร่ากล่าวว่า

“อ้าว! ท่านอาจารย์อ่อนศรี หายแล้ว ๆ” ท่านก็ดีขึ้นตามลำดับ จน กระทั่งหายเป็นปลิดทิ้ง หลวงปู่อนศรีส่วนมากนั้น ท่านจะไม่ค่อยไปไหนไปนี้ เหมือนใคร ๆ เท้าไร ท่านชอบอยู่คนเดียวกับที่ แล้วหาอะไรทำไม่ให้ว่าง

หลวงปู่อนศรี จานวโร กับหลวงตาพวง สุชินทรโย

● หลวงปู่เป๊ต/๑๐๘๖ ธรรมิกะ ●

● บุพกรรมของช้าง/เมตตากรุณา ●

หลวงปู่อ่อนศรี ท่านได้เล่าเรื่องเมื่อครั้งที่สร้างศาลาวัตรธรรมิการาม เพื่อเป็นคติว่า...

“...คราวครั้งหนึ่งอาตมา เห็นช้างเข้ามาที่บ้าน จึงไปว่าจ้างควาญช้างให้นำช้างมาลากไม้ซุง เพราะสมัยนั้นรถไม่มี ลากท่อนไม้มาจากป่ามาสร้างศาลาวัด เห็นตอนมันลาก มันเหนื่อยสุด ๆ

ชาวบ้านก็พูดว่า “ไม่น่าทำเลย ไม่น่าหนักเหลือเกินสงสารมัน”

เจ้าของช้าง เขาได้ยินเช่นนั้น เขาก็ดำคนที่พูดเช่นนั้น เขาไม่ให้พูดอย่างนั้น ถ้าพูดอย่างนั้นทำให้ช้างเขาเสียกำลังใจ

หลวงปู่กำลังให้อาหารช้าง

ลากมายังไม่ถึงวัด คนไม่เคยเห็นช้าง ก็มารุมดูกัน มันหมดเรี่ยวแรง
แข็งใจลาก ทั้งขี้แตก เยี่ยวแตก ความขี้ขางก็ใช้ตะขอลับบนหัวมัน มันก็เดิน
ไปหยุดไป พอถูกความขี้ขางตีมันก็ลากไปได้หน่อย พอเขาหยุดตีมันก็หยุด พอ
เขาตีมันก็ไป

ในคราวนั้นมีช้างสองตัว ตัวผู้กับตัวเมีย ตัวผู้ใหญ่แข็งแรง แต่ขาไม่ดี
มันเจ็บขา เขาจึงเอาตัวเมียลาก ขี้แตกเยี่ยวแตก นำสงสารจริง ๆ

เราก็มองดู เกิดความสงสารมันจับใจ แต่ก็ไม่กล้าพูด แต่นึกในใจว่า
“เกิดมาชาตินี้จะขอทำอย่างนี้เพียงครั้งเดียว จะไม่ใช่ช้างลากซุงอีกต่อไป”

สาเหตุที่เราจ้างช้างมาลากซุง ก็เพราะเราเชื่อคนเขาพูดว่า “ประสาการ
ลากซุงมันจะยากอะไร เอาช้างมาลากเดี่ยวเดี๋ยวก็เสร็จ”

พอดีความขี้ขาง มันนำช้างมาหารับจ้างพอดี เราจึงว่าจ้างมัน

หลวงปู่อ่อนศรีท่านได้เทศนาธรรมประกอบในเรื่องนี้ไว้ว่า...

“...เมื่อเกิดสลดสังเวชอย่างนั้นแล้ว ก็มีแก้ไขที่จะปฏิบัติตามคำสอน
ของพระพุทธเจ้า คำสอนพระพุทธเจ้ามีมาแต่ไหนแต่ไรแล้ว พระพุทธเจ้าทั้ง
หลายพระองค์ผ่านพ้นไปแล้ว แต่ว่าธรรมะอันนี้มันทับถมขึ้นสนิมเป็นกิเลส

บัดนี้พระพุทธเจ้ามาตรัสรู้มาชี้แจงขึ้นใหม่ ก็เลยเป็นของใหม่ของชาว
สะอาด ต่อมาก็เลสทับถมอีก มันก็เป็นของเก่า พระพุทธเจ้าองค์ใหม่ก็มาฟื้นฟู
ขึ้นใหม่ พอหมดพระพุทธเจ้าองค์นี้ก็หมดไปก็เสื่อมไป ๆ พระพุทธเจ้าองค์
ใหม่ขึ้นมา มาฟื้นฟูของเก่า กิเลสของเก่า มันเป็นรูปธรรม เป็นนามธรรม มอง
เห็นด้วยตาไม่ได้ มันเป็นของมีอยู่ ความโลภ ความโกรธ ความหลง

อย่าว่าแต่มนุษย์เลย แม้สัตว์เดรัจฉาน เช่น สุนัขตัวใหญ่มันกินอิมแล้ว
มันก็เลยนอนเฝ้าอาหารไว้ เฝ้าอย่างนั้นแหละ ตัวเล็ก ๆ ก็ไม่ได้กิน มันก็หิวสี
คลานเข้ามา เพราะกลัวตัวใหญ่ กลัวมันกัดเอา มันสู้เขาไม่ได้ คลานไปเลีย
ปากเลียคอ ความหิวบังคับให้คลานเข้าไป คล้ายกับว่าขอกินหน่อยเถิด คุณ
อิมแล้ว คุณก็นอนเฝ้าอยู่เฉย ๆ ขอกินหน่อยเถอะ คิดถึงใจพวกเรายังไม่ได้

● หลวงปู่จันทน์ ฐิตสีโล ญาณโร ●

หลวงปู่จันทน์ ญาณโร

กิน อันนี้เราเห็นแล้ว อยู่ต่างจังหวัด หมาตัวใหญ่มันกินแล้วมันนอนเฝ้าอยู่ พวกหมาตัวเล็ก ลูกหมาคลานเข้ามา คล้ายว่าขอกินด้วย ๆ เหนื่อยเหลือเกิน หิวเหลือเกิน คุณสบายแล้ว คุณหายทุกข์แล้ว แต่ข้าพเจ้ายังไม่หาย ขอเมตตา แต่ที่นี้เราเฝ้าอยู่ หมาตัวใหญ่ไม่มีกรรมะ ไม่มีเมตตาไม่คิดถึงอกเขาอกเรา กินอ้อมเราไม่เกิดทุกข์แล้ว

ทุกข์กับเวหนามันเกิดขึ้นเพราะความหิว พวกที่ยังไม่ได้กินเลียปากเลียคอ พิจารณากรรมะมันเกิดขึ้น ผลสุดท้ายก็ถือไม้เรียว หวดหมาตัวใหญ่ให้ออกไป ปล่อยให้ตัวเล็กกินจนอ้อม **มันต้องตัดสิน ผู้มีอำนาจต้องตัดสินให้** ที่เราเป็นคนต้องตัดสินให้ ต้องปล่อยให้ตัวเล็กเข้าไปกิน สัตว์เดรัจฉานมันไม่มีกรรมะ สมมติว่ากินอยู่ในจานเดียวกันนะ ถ้าตัวอื่นมากินรวมด้วยไม่ได้นะ กิเลสของมันมีอยู่สัตว์เดรัจฉาน ขึ้นชื่อว่าสัตว์มันมีทั้งนั้นแหละ เคยเห็นอีก นกเวลามันมีไข่มากมักจะไปกินของมัน แต่ที่นี้เมื่อเวลาเป็นลูกอ่อน ปีกยังไม่งอกเลย มันก็ไปไม่ได้ แม่ก็รักษา อีกาตัวใหญ่จะมากินนกตัวนั้นก็สละชีวิตเลย แม่นกตัวเล็กกว่ากาก็ตาม ผู้มีกำลังมีอำนาจที่สุดเลยในช่วงห้วงลูก ตัวเล็กนั้นจิกกา สละเอากายแลกเลย ถ้าสัตว์ใหญ่มีอำนาจมาก สัตว์ตัวเล็กอย่างอื่นไปกินลูกมันไม่ได้มันไล่จิก ถ้าตัวเล็กมีลูกอีกาตัวใหญ่ไปกินลูกนกจิกกัน ผัวมันบ้างเมียมันบ้าง ตัวเท่านั้นแหละไล่จิกอีกาในช่วงนั้น มันสละตายจริง ๆ ถึงตัวเล็กก็ตาม แต่ใจมันใหญ่เพราะมันห้วงลูก

มนุษย์รักลูกของมนุษย์ สัตว์เดรัจฉานก็รักลูกของสัตว์เดรัจฉานเป็น อย่างนั้นมา เมื่อพิจารณาใคร่ครวญดีแล้ว ละเอียดละเอียดดีแล้วเป็นกรรมะดีแท้ ถ้าคนต่างให้อภัยกัน บาปก็ไม่เกิด”

ในขณะที่ท่านพักจำพรรษาที่วัดธรรมิการาม บางคราวท่านก็ได้เดินทางไปศึกษาธรรมและอุปัฏฐากหลวงปู่พรหม จิรบุญโธ ที่วัดบ้านดงเย็นบ้าง วัดศรีโพธิ์สูงบ้าง วัดตาลนิมิตรบ้าง ในคราวที่หลวงปู่พรหมมาพักจำพรรษา และโปรดญาติโยมตามวัดดังกล่าวแล้ว

• ศึกษาธรรม/อุปัฏฐากหลวงปู่พรหม •

วันหนึ่ง หลวงปู่อานนโธ รัมภโร ได้เล่าเรื่องหลวงปู่พรหม จิรปุณฺโณ ให้บรรดาลูกศิษย์ฟัง เพื่อเป็นคติเครื่องสอนใจว่า...

“ในขณะที่เราอยู่จำพรรษาที่วัดธรรมิการามนั้น ได้เดินทางไปอยู่รับใช้ อุปัฏฐากและศึกษาธรรมปฏิบัติกับหลวงปู่พรหม จิรปุณฺโณ ที่วัดบ้านดงเย็นบ้าง วัดศรีโพธิ์สูงบ้าง วัดตาลนิมิตรบ้าง ไปอยู่เฉพาะหน้าแล้ง ไม่ได้ไปอยู่จำพรรษา เมื่อว่างจากภาระท่านก็ไปพักผ่อนอยู่กับหลวงปู่พรหมเป็นประจำ ท่านเป็น

หลวงปู่พรหม จิรปุณฺโณ

วัดป่าประสิทธิ์ธรรม บ้านดงเย็น อำเภอบ้านดง จังหวัดอุดรธานี

พระเดชพระคุณหลวงปู่พรหม จิรปุณฺโณ “พระอริยเจ้าผู้มีอุปนิสัยแก่กล้าในทางธรรม” ท่านเป็นพระอริยสงฆ์ประเภทขิปปาภิญญา (บรรลุธรรมเร็ว) เป็นผู้มีอินทรีย์แก่กล้าหาได้ยาก สละทรัพย์สมบัติ ออกบวชตามรอยบาทพระศาสดา ไม่มีความอาลัยเสียดาย ประดุจขี้วันน้ำลายทิ้งลงบนแผ่นดิน เป็นศิษย์ผู้ใกล้ชิด ได้สดับฟังโอวาทและติดตามท่านพระอาจารย์มั่น ท่านเป็นผู้ตั้งมั่นอยู่ในรุดดงควัตร ชอบเที่ยวรุกคืบในประเทศลาวและประเทศพม่า เป็นพระผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ มีนิสัยवासนาแก่กล้า พยายามฟันฝ่ากับอุปสรรคทั้งปวงเพื่อจะขอเอาดวงจิตของท่านพันทุกขให้ได้

นามเดิม นายพรหม สุภาพงษ์ เป็นบุตรของนายจันทร์ และนางวันดี สุภาพงษ์

เกิด วันอังคาร พุทธศักราช ๒๔๓๑ ปีชาล ณ บ้านตาล ตำบลโคกสี อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร

ชีวิตสมัยเป็นฆราวาสท่านแต่งงานสองครั้ง ครั้งแรก ภรรยาคลอดลูกตายทั้งกลม ท่านเศร้าเสียใจเป็นอย่างมาก ทำให้ครุ่นคิดได้ว่า “ทำอย่างไร หนอชีวิตของเราจะได้พบกับความสุข

พระปฏิบัติดี

...หลวงปู่พรหมท่านไปอยู่ที่ไหน มักจะทำทางจงกรมไว้ แล้วก็สร้างห้องส้วมไว้ด้านข้าง ท่านเป็นพระรูปร่างขนาดกลางไม่สูงใหญ่ แต่เป็นพระที่ใจเด็ดมาก

เราได้ช่วยงานก่อสร้างหลวงปู่พรหมจนถึง ๔ โมงเย็นจึงเลิกงาน ทำงานเหนื่อยแล้วก็นอนพักก่อน บางทีนอนไปถึงเที่ยงคืน ตื่นมากก็ยังเห็นไฟ ท่านเปิดอยู่

ที่แท้จริง” ครั้งที่สอง ได้ยู่กินกับภรรยาใหม่ด้วยความราบรื่น จนออกบวช ท่านเป็นคนหมั่นขยันฉลาด ประกอบอาชีพเป็นพ่อค้ากองเกวียน (นายฮ้อย) จนมีฐานะร่ำรวย ด้วยความประพฤติดีเป็นที่พึ่งของลูกน้องได้ ท่านจึงได้รับเลือกให้เป็นผู้ใหญ่บ้าน ต่อมาท่านได้ฟังธรรมจากพระอาจารย์สาร ศิษย์ท่านพระอาจารย์มั่น เกิดความดีมีตาซาบซึ่งในรสพระธรรม จึงขอให้ภรรยาบวชชีก่อน แล้วตัวท่านได้สละทรัพย์สมบัติออกบวชตาม โดยแจกทรัพย์สินที่เป็นสังฆาริมทรัพย์และอสังฆาริมทรัพย์ทั้งหมดเป็นทาน ไมยน์ดีอาลัยในทรัพย์สินเหล่านั้น ผู้คนที่มาเข้าแถวเพื่อรอรับแจกทานจากท่านเป็นทิวแถวยาวเหยียดสุดสายตา ท่านใช้เวลาแจกทานวัตถุถึง ๓ วัน ๓ คืนจึงหมด

อุปสมบท

ปี พ.ศ. ๒๔๖๙ เมื่อท่านอายุ ๓๗ ปี ได้อุปสมบท ณ วัดโพธิสมภรณ์ จังหวัดอุดรธานี โดยมี พระธรรมเจดีย์ (จูม พนฺธุโล) เป็นพระอุปัชฌาย์ พระครูประสาทคณานุกิจ เป็นพระกรรมวาจาจารย์ ส่วนน้องชาย น้องสาวและน้องเขย ได้ฟังคำสอนจากท่านก็ออกบวชตามด้วย นับว่าเป็นผู้มั่นคงในศาสนาตลอดชีวิตทุกคน

สมัยที่ท่านเดินธุดงค์แสวงหาความวิเวกในประเทศพม่า ท่านเล่าว่าขณะที่ท่านนั่งบำเพ็ญเพียรอยู่นั้นได้ปรากฏมีภาพพระภิกษุมิริคมีในกายสีฟ้าบอกว่า “เราคือพระอุปคุต... เธอเคยเป็นศิษย์ของเรา เธอมีนิสัย แก่กล้า เอาให้พันทุกขณะ” ท่านได้รับคำชมเชยจากพระอาจารย์มั่นต่อหน้าพระเถระผู้ใหญ่หลายองค์ว่า “ท่านพรหม...เป็นผู้มีความ پاکเพียรสูงยิ่ง เป็นผู้ มีสติ มีความตั้งใจแน่วแน่ ได้ประพฤติปฏิบัติธรรมอย่างเคร่งครัดที่สุด เป็นตัวอย่างที่ดี ควรเอาเป็นเยี่ยงอย่าง”

บางครั้งท่านพระอาจารย์มั่นได้ถามท่านต่อหน้าพระเถระนเถระทั้งหลายขึ้นว่า “ท่านพรหม ...ท่านเดินทางมาแต่ไกลเป็นอย่างไรบ้าง การพิจารณา การภาวนา เป็นอย่างไร” ท่านตอบอย่างอาจหาญว่า “เก๊ล้า ไม่มีอกถึงกถิแล้ว” (ไม่มีความสงสัย ลึ้นสงสัย) ท่านพระอาจารย์มั่นได้กล่าวยกย่องว่า “ท่านพรหม...สำเร็จเป็นพระอรหันต์ หลังจากบวชได้เพียงพรรษา ๕”

มรณภาพ

ท่านละสังขารเข้าสู่แดนอนุปาทิเสสพระนิพพาน เมื่อวันที่ ๑๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๑๒ เวลา ๑๗.๓๐ น. ด้วยโรคชรา สิริอายุ ๘๑ ปี ๔๓ พรรษา •

ศาลาเก่า วัดตาลนิมิตร สมัยหลวงปู่พรหม มาจำพรรษา

หลวงปู่พรหม เดิมมีภรรยาชื่อ **กองแพง** บวชเป็นแม่ชีก่อนหลวงปู่พรหมบวช ๑ ปี บวชได้ ๖๐ กว่าพรรษา แล้วก็ตายหลังหลวงปู่พรหม บวชอยู่กับหลวงปู่สาร วัดป่าบ้านโคกดอน

หลวงปู่พรหม จิรบุญโถ่ นอกจากท่านได้สร้างและได้อยู่จำพรรษาที่วัดประสิทธิธรรม บ้านดงเย็นแล้ว ท่านยังได้สร้างประโยชน์แก่ชุมชนใกล้เคียง ทั้งทางบ้านและทางวัด บางปีท่านจำพรรษาที่วัดศรีโพธิ์สูง บ้านถ่อน ตำบลโพธิ์สูง สร้างโบสถ์ วิหาร ศาลาการเปรียญ กุฏิ และสะพานข้ามทุ่งนา จากบ้านไปวัดยาวประมาณ ๑๑ เส้น

บางปีจำพรรษาที่**วัดตาลนิมิตร บ้านตาล** ซึ่งเป็นมาตุภูมิของท่าน สร้างกุฏิ วิหาร ต่อมาสงฆ์ได้พากันผูกพัทธสีมาใช้ในสังฆกรรมจนกระทั่งปัจจุบันนี้

นับว่าท่านได้บำเพ็ญประโยชน์ตนและประโยชน์คนอื่นได้สมบูรณ์ยิ่งยากที่ผู้อื่นจะทำได้เหมือนอย่างท่าน จึงเป็นที่เคารพกราบไหว้บูชาของผู้มุ่งประโยชน์สุขโดยทั่วไป

หลวงปู่พรหม จิรบุญโถ่ได้กล่าวสอนไว้ดังนี้ คือ...

“เราทั้งหลายเกิดมาเป็นมนุษย์ในชาติหนึ่ง และมนุษย์นี้เองที่สามารถยังประโยชน์ ก็ได้ยังเป็นคุณประโยชน์แก่ตนเองและวงศาคณาญาติกว้างไป

ศาลาใหม่ วัดตาลนิมิตร

ไกลถึงสังคมชุมชนน้อยใหญ่ให้มีแต่ความเจริญสุขสถาพร ยิ่งได้สร้างประโยชน์ให้แก่สังคมพลเมืองด้วยแล้วย่อมนำความเจริญรุ่งเรืองให้แก่ประเทศชาติบ้านเมืองต่างมีความสุขทุกเรือนชาน เพราะมนุษย์มีสติปัญญามีธรรมะประจำจิตใจด้วยกัน ก็มนุษย์นี้แหละกระทำขึ้นให้เกิดประโยชน์ทั้งสิ้น

การทำความชั่ว... ถ้ามนุษย์ฟังปรารภณาใช้สติและปัญญาเที่ยวสร้างสรรค์แต่ความชั่วร้ายป่าเถื่อน... อันประกอบตนเองลดฐานะของจิตใจให้ตกอยู่กับฝ่ายชั่วร้าย เทียบเบียดเบียนบั่นทอนผู้อื่นให้ได้รับความทุกข์เดือดร้อน ออกเกะกะระราน เทียบฆ่า ปล้นชิงทรัพย์ ทำลายล้างตนเองและวงศ์วานญาติลูกหลานไปในชุมชนน้อยใหญ่ ก็จะมีแต่เวรภัยหาความสุขมิได้ ยิ่งมนุษย์ยังมีสติปัญญาที่มัวเมา เต็มไปด้วยความชั่วร้าย มีนายคือจอมกิเลส คอยบงการก็เอาสติปัญญานั้นแหละ เทียบคั่นคิดสร้างอาวุธยุทธโศปกรณ์แล้วนำมาบรรดาฟันกันตาย ทำลายชีวิตและสมบัติซึ่งกันและกัน ทำลายล้างแม่ประเทศชาติบ้านเมืองให้ฉิบหายล่มจม ล้างผลาญแม่กระทั่งสมณะเณรซีให้ได้รับความเดือดร้อนอย่างที่เราทั้งหลายมองเห็นอยู่ในปัจจุบัน เมื่อยังไม่ตาย วิบากของความชั่วร้ายนั้นก็คอยไล่ล้างผลาญตนเองให้เที่ยวหนีซุกซ่อน เหมือนสัตว์ที่ถูกน้ำร้อน จึงหาความสุขมิได้เป็นนรกบนดินด้วยเหตุฉะนั้น”

• หลวงปู่อ่อน พุดถึงหลวงปู่พรหม •

ในตอนนี้มีคติธรรมที่น่าสนใจและสำคัญยิ่ง ผู้เขียนจึงขอนำเรื่อง **หลวงปู่อ่อน ญาณสิริ พุดถึงหลวงปู่พรหม จิรบุญโอบ** มากล่าวเสริมเพื่อให้ท่านผู้อ่านทั้งหลาย จะได้เห็นภาพชัดเจนยิ่งขึ้น

หลวงปู่อ่อน ญาณสิริ ท่านเล่าว่า

“...ท่านอาจารย์พรหม **จิรบุญโอบ** เป็นสหพรหมจรรย์ ทั้งเป็นลูกศิษย์ของครูบาอาจารย์องค์เดียวกัน คือ **ท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทตฺโต**

ท่านอาจารย์พรหม ท่านเป็นธรรมคตินุคคล เป็นผู้แสวงหาความสุขตั้งแต่สมัยท่านยังเป็นฆราวาสวิสัย ชีวิตของท่านเหมือนประวัติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า สมัยพระองค์ยังไม่ตรัสรู้ ก่อนทรงผนวชและตรัสรู้ พระองค์ก็ทรงครุ่นคิดเพื่อแสวงหาความสุขอันยอดเยี่ยมตั้งแต่พระองค์ทอดพระเนตรเห็นคนแก่ คนเจ็บ คนตาย คราวประพาสาอุทยานเกิดความสลดสังเวชพระหฤทัยมุ่งมั่นที่จะแสวงหาทางพ้นจากสิ่งเหล่านั้น

ท่านอาจารย์พรหม ก็มีลักษณะเช่นนั้น ตามที่ท่านอาจารย์สาร ซึ่งเป็นปฐุมอาจารย์สอนธรรมให้แก่อาจารย์พรหมได้เล่าเรื่องราวของท่านอาจารย์พรหม ถวายท่านอาจารย์ใหญ่หลวงปู่มั่น ภูริทตฺโต ให้ได้ทราบ ในสมัยที่ท่านอาจารย์ใหญ่มั่นพักอยู่วัดป่าบ้านหนองผือใน อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร

ในครั้งนั้นข้าพเจ้า (หลวงปู่อ่อน) ได้เป็นปัจฉาสมณะ นั่งคอยปฏิบัติท่านอยู่ ณ ที่นั้นด้วย ได้ฟังเรื่องราวความเป็นมาแห่งชีวิตของท่านอาจารย์พรหมที่ท่านอาจารย์สารเล่าถวายท่านพระอาจารย์ใหญ่มั่น ภูริทตฺโต ได้ถึงความซาบซึ่งถึงใจเป็นยิ่งนัก เหมือนดังได้ฟังประวัติพระอริยสาวกต่อหน้าองค์พระบรมศาสดา

ครั้นกาลต่อมา ข้าพเจ้ามีความกระหายอยากทราบเรื่องราวของท่านอาจารย์พรหมผู้ซึ่งมีปฏิปทาและความเป็นมาแห่งชีวิตที่น่าเลื่อมใสเหลือ

กุฏิหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต บ้านหนองผือ

ประมาณเพิ่มขึ้นอีก จึงได้เดินทางเข้าไปกราบเท้าพระอาจารย์สาร และขอเรียนให้ท่านช่วยเล่าเรื่องของท่านอาจารย์พรหมสมัยยังเป็นฆราวาสแสวงหาความสุข และออกบวชจนรู้แจ้งชัดพันทุกข์ เพื่อเป็นคติตัวอย่างในทางพันทุกข์บ้าง

ท่านอาจารย์สาร นั่งบนกุฏิหลังน้อยเงียบสงัด อากาศโปร่งเบาสบาย พื้นที่สะอาดเพราะได้รับการปิดกวาดทุกเช้าเย็น

บริการทุกอย่างวางอย่างมีระเบียบ ใกล้เคียงที่พักรมมีอ่างน้ำบรรจุน้ำเต็มปริ่ม สำหรับอาคันตุกะผู้มาเยือนใช้สอย นกตัวเล็ก ๆ หลายตัวกระโดดหยอย ๆ อยู่บริเวณนั้น ไม่แสดงอาการหวาดกลัวภัย แสดงถึงความที่สถานที่แห่งนี้ เป็นที่อยู่ของท่านผู้มีเมตตากรุณาธรรม

พระอาจารย์สาร ท่านนั่งนิ่งครู่หนึ่ง แล้วจึงเล่าเรื่องท่านอาจารย์พรหม ให้หลวงปู่อนฟังต่อไปว่า...

...สมัยที่ผมออกธุดงค์มายังตำบลโคกสี อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนครได้พบอาจารย์พรหมสมัยยังเป็นฆราวาส

อาจารย์พรหมหรือโยมพรหมในขณะนั้น ได้เข้ามากราบขอฟังธรรม และได้เล่าเรื่องความเป็นมาของตน ให้ผมฟังว่า...

“...ท่านอาจารย์! แต่ผมเกิดมากับพ่อแม่ พอรู้เพียงสภาวะ ใจมีแต่อยากได้ความสุขไม่หยุดหย่อน เมื่ออยากได้ความสุขมาก จึงได้พากเพียรอุทิศสาหัสมาก ช่วยกิจการงานของพ่อแม่ทุกอย่างไม่ย่อท้อ

ท่านอาจารย์ครับ! พอโตขึ้นเป็นหนุ่ม ผมก็ยังไม่เห็นความสุขอีก

มีบางคนเขาบอกว่า ถ้ามีภรรยาจะมีความสุข ผมก็แสวงหาหญิงที่ต้องใจจนได้ อยู่กินกันมานานก็ยังไม่เห็นความสุขอีก เห็นแต่ทุกข์อยู่เสมอ

จึงพิจารณาสิ่งที่ใจว่า มันชอบอะไร สุขอยู่ที่ไหนหนอ? มันอยากได้เมียนึกว่าจะมีความสุข เมื่อได้เมียแล้ว นึกว่าจะเป็นสุข ก็หาสุขไม่เจอเช่นเดียวกัน

จนกระทั่งมีลูกมีเต้า มีทรัพย์สินเงินทอง ข้าวของเรือกสวนไร่นา เหย้าเรือน วิวควายปลายเขาและเป็นพ่อค่านายฮ้อย สิ่งเหล่านี้มีครบบริบูรณ์ สมบูรณ์หมดทุกอย่าง

แต่ถึงกระนั้นสุดท้ายผมก็ยังไม่พบความสุขเลย เห็นมีแต่ความทุกข์เพิ่มทวี

ท่านอาจารย์! ครุบาอาจารย์เคยจุดดิ่งผ่านมาทางนี้หลายต่อหลายองค์ ท่านแนะนำให้ละวางอารมณ์ทั้งหลายเสีย จะพ้นจากทุกข์ภัย จะมีความสุข ท่านเทศนาให้ฟังอย่างนี้ ยังไม่เป็นที่หายข้อข้องใจได้

แล้วท่านอาจารย์พรหมหรือโยมพรหม จึงขอโอกาสให้ผมแสดงธรรมโปรดในบทว่า “**ละวางอะไร จึงจะได้ความสุข**” ให้แจ่มแจ้งด้วยเถิด

ต่อจากนั้น ผม(พระอาจารย์สาร)จึงกล่าวขึ้นว่า โยมพรหม! ขอให้โยมตั้งใจฟังด้วยดี

ผมจึงตั้ง นะโม ๓ จบ แล้วขึ้นอุเทศคาถาว่า “**ธนปริจาโค ตัณฑหาปริจาโค ชีวิตปริจาโค ปุตตปริจาโค ภริยาปริจาโค**”

“...ต่อแต่ขึ้นไป ขอให้โยมตั้งใจฟังพระธรรมเทศนาที่องค์สมเด็จพระ

สัมมาสัมพุทธเจ้าได้บำเพ็ญทานบารมีมาดุจห้วงแม่น้ำใหญ่ทั้งห้า ได้สร้างมหา
 บริจาค ๕ อย่าง ที่ยังไม่มีใครสามารถบริจาคหรือกระทำได้ จนพระองค์ได้มา
 ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้าถึงที่สุดแห่งทุกข์นั้น พระองค์ก็ได้คิดแสวงหาความสุข
 ดุจเดียวกันกับพวกเรา

ตั้งแต่สมัยพระองค์เป็นสิทธัตถะราชกุมารมีพระชนมายุเพียง ๒๙ พรรษา
 ยังหนุ่มแน่นมีเกสาดำสนิท เสวยพระราชสมบัติอยู่ พระองค์มีปราสาท ๓ ฤดู
 อันสวยงามทำด้วยไม้หอม อิฐและอุปกรณ์อื่น ๆ ล้วนอำนวยความสะดวกสบาย
 มีหญิงบริวาร ๖๐,๐๐๐ คน ล้วนแต่สะคราญตา เป็นที่น่าปรารถนา แต่
 พระองค์ก็หาได้ค้นพบความสุขไม่

ชีวิตทุกชีวิตไม่พ้นไปจากความชรา พยาธิ มรณะได้ พระองค์เห็นว่า
 เป็นเพลิงอันใหญ่หลวงเผามนุษย์และสัตว์ให้พินาศฉิบหายอยู่ไม่หยุดหย่อน
 นับว่าเป็นมหันตทุกข์มหันตภัยอันใหญ่หลวงในโลกนี้

ภาพพุทธประวัติ ตอนทรงตัดพระโมฬีแล้วอธิษฐานเพศเป็นบรรพชิต จิตรกรรมฝาผนังในอุโบสถวัดหัวลำโพง กรุงเทพมหานคร

รูปปั้นพระพุทธเจ้า ทรงบำเพ็ญทุกรกิริยา

**ความชุ่มเย็น ชีวิตของราชกุมารจึงอยู่ได้ ธาตุไฟให้ความอบอุ่น ธาตุลมให้
พั่ววีซึ่งทำให้ราชกุมารมีชีวิตเป็นอยู่ได้”** ดังนี้ ให้โยมพรหมพิจารณาดูให้ดี

ชีวิตของพวกเราที่เป็นอยู่ทุกวันนี้ เป็นอยู่ได้เพราะอาศัยธาตุ ๔ เลี้ยง
ชีวิตรักษาชีวิตให้เป็นอยู่ได้ใช่ไหม พระพุทธองค์บอกไว้ไม่ผิดเลยเรื่องธาตุทั้ง
สี่นี้อันตรายมันมีมาก มีโรคภัยเป็นต้น มันเกิดขึ้นเบียดเบียนตัวมันเองให้
แตกสลายทำลายย่อยยับไป

เป็นอันว่าโยมพรหมได้รู้ดีเต็มใจอยู่แล้ว เมื่อทุกตัวคนเรามีอยู่เหมือน
ราชกุมาร ต้องอาศัยธาตุ ๔ คู่ครองจึงไม่ถึงแก่ความตายนี้ฉันใด

เรารู้ทุกข์แล้ว เราไปหาทุกข์มาเพิ่มเติมเข้าไปอีก ก็เหมือนกับลิงที่ติดตั้งอยู่
หมู่ลิงมาช่วยก็พากันขึ้นเหยียบตัวที่ติดตั้งก็พลอยติดตาม เป็นการเพิ่มทุกข์
ให้แก่กันและกันจนถึงตาย

ต่อไปนี้อาตมาจะได้แสดงตามพุทธโอวาทของพระพุทธองค์ ดังที่ได้
ยกอุเทศคาถาไว้ ณ เบื้องต้นว่า **ธนปริจาโค ชีวิตปริจาโค ปุตตปริจาโค ภริยา
ปริจาโค ตณหาปริจาโค** ดังนี้

ธนปริจาโค ทรัพย์ทั้งหลายมีเงินทองข้าวของบ้านเรือนและไร่นาเป็นต้น เป็นของมีมาเพื่อเพิ่มทุกข์ที่ตนมีอยู่ด้วยชั้น ๕ อันเป็นตัวทุกข์อยู่แล้ว ดั่งโยม พรหมที่ได้เห็นมาแล้วนั้น จาโคให้สละให้วางออกจากใจของตนให้หมดเดี๋ยวนี้

ตัณหาปริจาโค ให้ละวางตัณหา ความรักลูกและเมียออกจากใจตนให้ หมดดั่งโยมพรหมได้เห็นแล้วว่ามิเมียและมีลูก ได้ของเหล่านี้มาเป็นการเพิ่ม ทุกข์ให้กับตนเองดั่งนี้ จึงให้ละออกจากใจของตนให้หมดเดี๋ยวนี้

ชีวิตปริจาโค ชีวิตความเป็นอยู่ด้วยลมหายใจ อันว่าลมเป็นของไม่มี สาระแก่นสารอะไร ก้อนแห่งร่างกายของเรา ก้อนหนึ่ง ๆ มันเป็นของบุดเนา เป็นของปฏิญ์กลน่ารังเกียจอยู่ทุกสัดส่วน มันไม่น่ายินดีเลย ให้ละออกจากใจ ให้หมดเดี๋ยวนี้

บุตรปริจาโค บุตรเป็นตัวทุกข์ ตัวร้อนใหญ่ ผู้ใดมีบุตรก็ยอมมีทุกข์ ดั่งโยมพรหมได้เห็นมาแล้ว ให้ละออกจากใจให้หมดเดี๋ยวนี้

ภริยาปริจาโค ภรรยาลูกเมียและลูกพี่ของใคร ชายหญิงที่มานั่งฟัง เทศน์อยู่เดี๋ยวนี้ เป็นทุกข์ ผู้ใดมียอมมีทุกข์ ดั่งโยมพรหมได้เห็นมาแล้ว

หลวงปู่อัครี ญาณโร ในพิธีมอบทุนการศึกษา

หลวงปู่อ่อนศรี จานวโร กำลังใส่บาตรพระสงฆ์

ให้ละหมดเดี๋ยวนี้

มหาปริจาคทั้ง ๕ นี้ จะเป็นมหากุศลอันใหญ่ยิ่ง ดุจกระแสม้วนน้ำ กระแสชลไหลลงสู่มหาสมุทรทะเลหลวง ทำให้แม่น้ำมหาสมุทรทะเลหลวง เต็มเอ่อขึ้น มหากุศลก็จะบังเกิดมีในใจเหมือนกันฉนั้นแล

เมื่อผม(พระอาจารย์สาร)ได้อธิบายธรรมจบลงแล้ว จึงบอกโยมพรหม ผู้นั่งนิ่งไม่ไหวติงเหมือนตอไม้ที่ตายแล้ว มีน้ำตาคลอเบ้า ซาบซึ่งถึงใจเห็น แก่นแท้แห่งสัจจะชีวิต

“...โยมพรหม! ขอให้โยมเปลี่ยนทำนอง เป็นทำนองสมาธิ เราจะนำนั่งสมาธิภาวนาอบรมใจตัวดีนรกนกวัดแกว่งรักษายากห้ามยากกันบัดเดี๋ยวนี้ แล้วให้โยมวางอารมณ์ให้ออกจากใจให้หมด ดังที่เราได้เทศนาบอกมาแล้วนั้น”

ผม(พระอาจารย์สาร)ก็พานั่งเข้าที่เป็นการนำจิต จิตของโยมพรหม คราวนั้นรวมลงได้เห็นความสุขอันใหญ่หลวงเป็นของเกิดขึ้นภายในจิตใจของตนเอง อันเกิดจากการละวางอารมณ์ภายในจิตใจของตนเองแท้ ๆ ซึ่งไม่เคยพบเคยเห็นมาก่อนเลย

คราวนี้จิตโยมพรหมสงบอยู่นานถึง ๒ ชั่วโมง ผม(พระอาจารย์สาร) จึงเตือนแล้วพาออกจากที่ โยมพรหมแนใจในหนทางชีวิตของตน จึงได้ออกอุทานว่า “**ทางแห่งความสุขมีแล้ว ผมต้องออกบวชแน่แล้วท่านอาจารย์**” ดังนี้

หลังจากหลวงปู่**อน ญาณสิริ** ได้ฟังเรื่องราวของหลวงปู่พรหมที่เล่าโดยพระอาจารย์สารแล้ว หลวงปู่**อน** ท่านได้กล่าวสรุปว่า พระอาจารย์พรหม จิรปุณฺโณ ท่านเป็นผู้มีวาสนาบารมีแก่กล้า

หลวงปู่**อน ญาณสิริ**

วัดป่าไม้โคกธาราม บ้านหนองบัวบาน อำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี

พระเดชพระคุณหลวงปู่อน ญาณสิริ** “พระอริยเจ้าผู้มีดวงตาเห็นธรรม”** เป็นหนึ่งในกองทัพธรรมกรรมฐานได้รับมรรคมของหลวงปู่เสาร์ กนตสีโล และท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต ท่านเป็นศิษย์ที่ท่านพระอาจารย์มั่นมอบคำบริกรรมภาวนาให้โดยเฉพาะ เนื่องด้วยท่านเป็นผู้มีราคะจริต ในเบื้องต้นท่านให้คำบริกรรมว่า “กายเกท กายมรณ มหาทุกข” ต่อมาท่านให้เปลี่ยนบริกรรมว่า “**เยกุชโณ ปฏิกุโล**”

ท่านได้รับการยกย่องจากพระอาจารย์ใหญ่ทั้งสองว่า “**เป็นผู้มีดวงตาเห็นธรรม**” ท่านมี **พระอาจารย์ฝั้น อาจาโร พระอาจารย์กงมา จิรปุณฺโณ** เป็นสหธรรมิกในการออกอุตงค์

นามเดิม นาย**อน** กาญวิบูลย์ เป็นบุตรนายเมืองกลาง และนางบุญมา กาญวิบูลย์

เกิด วันอังคาร ขึ้น ๗ ค่ำ เดือน ๗ ปีชวด พ.ศ. ๒๔๔๕ ณ บ้านดอนเงิน ตำบลแซแล อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี

เมื่ออายุได้ ๑๖-๑๗ ปี ท่านได้ยินพ่อแม่พูดว่า “การบวชนี้ได้บุญมาก” ทำให้ท่านอยากบวชขึ้นมาทันที จึงบอกพ่อแม่ว่า “ต้องการบวช ถ้าได้บวชแล้วจะไม่สึก” ดังนั้นพ่อแม่จึงนำท่านไปฝากเป็นศิษย์วัดกับพระครูพิทักษ์คุณานุการ วัดจอมศรี บ้านเมืองเก่า

เมื่อท่านได้สดับโอวาทพระธรรมเทศนาของพระอาจารย์सार ซึ่งเป็นผู้ให้แนวทาง ท่านได้เงื่อนแห่งธรรมแล้ว

ท่านกำหนดจิตตามความเป็นจริงแห่งสิ่งนั้น ๆ ได้เห็นผลประจักษ์ใจเอง เพราะพระธรรมเป็นของไม่เลือกกาล เลือกสมัย และเป็นของวิญญูชนจะพึงรู้แจ้งเฉพาะตนดังนี้

- อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี
- บรรพชา** ปี พ.ศ. ๒๔๖๑ ท่านก็ได้บรรพชาเป็นสามเณร ในระยะนั้นมีโอกาสได้พบกับหลวงปู่ดูลย์ อตุโล เกิดศรัทธาเลื่อมใสจึงได้ติดตามหลวงปู่ดูลย์ออกปฏิบัติและศึกษาธรรม
- อุปสมบท** ปี พ.ศ. ๒๔๖๔ อุปสมบทเป็นภิกษุฝ่ายมหานิกาย ณ วัดปะโค อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี โดยมี พระอาจารย์จันทา เป็นพระอุปัชฌาย์
- ต่อมาในปีพุทธศักราช ๒๔๖๖ ได้ออกธุดงค์แสวงหาความสงบวิเวกปฏิบัติธรรมกัมมัฏฐานอยู่กับหลวงปู่เสาร์ กนตสีโล และ ท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทตฺโต ได้ยอมมอบกายถวายชีวิตเป็นศิษย์ต่อพระอาจารย์ทั้งสอง ที่วัดบ้านค้อ อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี
- ญัตติใหม่** ท่านขอญัตติใหม่จากหลวงปู่เสาร์ และท่านพระอาจารย์มั่น แต่ท่านทั้งสองยังไม่ยินยอมได้ให้เงื่อนไขที่ต้องปฏิบัติตามดังนี้ คือ
๑. ฝึกภาวนาไปอีก ๑ ปี
  ๒. ต้องท่องหนังสือนวโกวาทให้จบ
  ๓. ต้องท่องพระปาติโมกข์ให้จบ
- ด้วยความมุ่งมั่นต้องการที่จะญัตติใหม่ ท่านตั้งใจท่องนวโกวาท ๔ วันจบ ท่องปาติโมกข์ ๗ วันจบ จึงได้ญัตติเป็นธรรมยุตเมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม พ.ศ. ๒๔๖๗ ขึ้น ๓ ค่ำ เดือน ๓ อายุได้ ๒๓ ปี โดยมี พระธรรมเจดีย์ (จุม พนฺธุโล) เป็นพระอุปัชฌาย์ พระครูอดิสิยคุณธาร (คำ อรโก) เป็นพระกรรมวาจาจารย์
- พ.ศ. ๒๔๖๘ ท่านได้จำพรรษาปฏิบัติธรรมอยู่กับพระอาจารย์สิงห์ ขนตยาคโม ที่วัดป่าอำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร
- พ.ศ. ๒๔๗๕ จำพรรษาที่วัดป่าสาละวัน อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ร่วมกับ พระอาจารย์สิงห์ ขนตยาคโม พระอาจารย์มหาปิ่น ปญญาพโล พระอาจารย์ฝั้น อาจาโร รวมเวลา ๑๒ ปี
- พ.ศ. ๒๔๙๖ ได้สร้างวัดป่าโคกธาราม ตำบลหมากหญ้า อำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี
- มรณภาพ** ท่านละสังขารเข้าสู่แดนอนุปาทิเสสนิพพาน ณ โรงพยาบาลรามาริบัติ กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ ๒๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๒๔ เวลา ๐๔.๐๐ น.
- สิริอายุ ๘๐ ปี ๕๘ พรรษา •

มาถึงตอนนี้แล้ว หลวงปู่อ่อนศรี ท่านได้กล่าวถึงหลวงปู่ผาง ปริบุญโณ พระอริยสงฆ์รูปหนึ่งซึ่งเป็นลูกศิษย์ต้นของหลวงปู่พรหมว่า..

“...หลวงปู่ผาง ในขณะที่ท่านนั่งสมาธิอยู่นั้นได้มีงูใหญ่เลื้อยเข้ามาอยู่ต่อหน้า ท่านจึงถามงูว่า “เจ้าหิวหรือ? เจ้าอยากกินเราหรือ?”

ว่าแล้วท่านก็ยื่นขาข้างหนึ่งใกล้ปากงู เมื่อเห็นงูมันเฉยท่านก็ว่า

“อ้าว! เมื่อกินยาก เราจะหาวิธีให้เธอกินเราง่าย ๆ”

ท่านจึงเหยียดขาทั้งสองข้าง เอาปลายเท้ายื่นเข้าไปที่ปากงู งูใหญ่นั้น

หลวงปู่ผาง ปริบุญโณ

วัดประสิทธิธรรม บ้านดงเย็น อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี

พระเดชพระคุณหลวงปู่ผาง ปริบุญโณ พระอริยเจ้าผู้ปรารถนาความพากเพียร สม่าเสมอตั้งแต่วัยหนุ่มจนถึงวัยชรา เป็นศิษย์กรรมฐานสายท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต ที่อู่ใจได้กลายเป็นพระธาตุแล้ว แสดงให้เห็นว่า “ท่านเป็นพระอรหันต์” รูปหนึ่งในวงศ์พระพุทธศาสนาที่เจริญรอยตามเสด็จองค์พระบรมศาสดา

ท่านท่องเที่ยวธุดงค์ไปทั่วประเทศไทย เป็นผู้ไม่หวั่นไหวในสุขและทุกข์ เป็นผู้มอบน้อมถ่อมตน เข้าหาสำนักครูบาอาจารย์เสมอ เป็นผู้มีความเป็นอยู่อย่างเรียบง่าย แต่ทุกท่วงท่ากิริยาแฝงไปด้วยความหมายแห่งธรรม ท่านเป็นศิษย์ต้นและเป็นทายาทธรรมของ “หลวงปู่พรหม จิรบุญโณ บ้านดงเย็น” โดยแท้

การปฏิบัติธรรมออกกรรมฐานของท่านล้วนได้ติดตามพระอรหันต์องค์สำคัญ ๆ ทั้งนั้น เช่น ท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต หลวงปู่พรหม จิรบุญโณ หลวงปู่แหวน สุจิณฺโณ หลวงปู่ฝั้น อาจาโร หลวงปู่ชอบ ฐานสโม หลวงปู่ขาว อนาลโย หลวงปู่ดี้อ อจลธมฺโม หลวงปู่เทสก์ เทสรังสี เป็นต้น

นามเดิม นายผาง แมตสถาน เป็นบุตรของนายสอน และนางเหม็น แมตสถาน

เกิด เมื่อวันที่ ๕ เมษายน พ.ศ. ๒๔๖๔ ตรงกับวันแรม ๖ ค่ำ เดือน ๔ ปีชาล ที่บ้านดงเย็น

ได้กลิ่นชาท่านเข้าไปถึงหน้าแข้ง

สุดท้ายมันก็ต้องคายชาท่านออกมา เหตุเพราะว่าผู้ที่เพียรภาวนาจนถึงที่สุดแห่งทุกข์แล้ว ได้หลุดพ้นจากกรรมหมดแล้ว สัตว์ร้าย ๆ อันตรายเพียงใด ถ้าไม่มีเวรกรรมต่อกันกับท่าน มันก็ไม่สามารถจะทำอันตรายท่านได้

งูใหญ่นี้จะต้องคายชาท่านที่กลิ่นอยู่ออกมา เพราะเปรียบเสมือนว่างูนั้นกำลังอมท่อนเหล็กไฟแดง ๆ หรือถ้าหากงูใหญ่รัดก็ต้องคลายออก เพราะเปรียบเสมือนมันกำลังรัดท่อนเหล็กแดงร้อน ๆ

- ตำบลดงเย็น อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี มีอาชีพทำนา มีพี่น้อง ๘ คน
- อุปสมบท** เมื่ออายุได้ ๒๐ ปี ตรงกับวันที่ ๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๙๐ เวลา ๑๔.๐๐ น. ที่วัดชัยมงคล ตำบลโพธิ์สูง อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร โดยมี **พระมหาเถื่อนอุชุกร** เป็นพระอุปัชฌาย์ **พระอธิการพร สุมโน** เป็นพระกรรมวาจาจารย์ **พระอธิการพุด ยศ** เป็นพระอนุสาวนาจารย์ ได้รับฉายาว่า “**ปริบุญโณ**”
- พ.ศ. ๒๔๙๐ ท่านได้จำพรรษาที่วัดประสิทธิธรรม กับหลวงปู่พรหม จิรบุญโอบี พอออกพรรษาแล้ว ได้ติดตามท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต ที่วัดบ้านหนองผือ ตำบลนาใน อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร
- พ.ศ. ๒๔๙๒ ได้เที่ยววิเวกไปทางจังหวัดหนองคาย ได้พักศึกษาธรรมจากหลวงปู่เทศก์ เทสรังสี ได้ออกวิเวกไปทางถ้ำผาบิ้ง เพื่อศึกษาธรรมกับหลวงปู่ชอบ หลวงปู่ชอบได้พาเที่ยววิเวกไปทางภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่ ไปวิเวกยังสถานที่สงบสงัดทุกแห่ง ในจังหวัดเชียงใหม่
- พ.ศ. ๒๕๐๖ ท่านพักจำพรรษาที่วัดประสิทธิธรรม หลังออกพรรษาแล้ว ได้วิเวกไปทางดงหม้อทอง พักอยู่ระยะหนึ่งได้ออกวิเวกต่อไปทางภูวี่ ภูทอก ไปพักกับพระอาจารย์จวน กุลเชฏโฐ ระยะเวลาหนึ่ง แล้วออกวิเวกต่อไปยังภูลังกา
- พ.ศ. ๒๕๐๗ ท่านพักจำพรรษาที่วัดป่าบ้านตาด จังหวัดอุดรธานี กับหลวงตามหาบัว ญาณสมฺปนฺโน มีพระร่วมจำพรรษาทั้งหมด ๑๗ รูป สามเณร ๑ รูป อยู่จนสิ้นกรานกฐิน ก็ได้กราบลาหลวงตามหาบัว ออกวิเวกไปทางจังหวัดหนองคาย วิเวกตามฝั่งลุ่มแม่น้ำโขง
- พ.ศ. ๒๕๐๙ ท่านพักจำพรรษาที่วัดป่าแก้วชุมพล กับพระอาจารย์สิงห์ทอง ธมฺมวโร อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร
- พ.ศ. ๒๕๑๒ - ๒๕๑๖ ท่านพักจำพรรษาอยู่ที่วัดประสิทธิธรรม ประชุมเพลิงขององค์หลวงปู่พรหม ในวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๑๔ เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ท่านได้นำคณะศรัทธาญาติโยมก่อสร้างเจดีย์เพื่อบรรจุอัฐิธาตุและอัฐิบริวารของหลวงปู่พรหม
- พ.ศ. ๒๕๓๙ เป็นต้นมา ท่านพักจำพรรษาที่วัดประสิทธิธรรม บ้านดงเย็น อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี
- มรณภาพ** ท่านละสังขารเข้าสู่อนุปาทิเสสนิพพานด้วยโรคมะเร็งในตับ เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๕ ตรงกับวันศุกร์ ขึ้น ๔ ค่ำ เดือน ๔ เวลา ๒๓.๓๕ น. สิริอายุ ๗๖ ปี ๕๔ พรรษา •

• สอนวิธีการทำสมาธิ •

ในขณะที่ท่านพำนักจำพรรษาที่วัดธรรมิการาม ท่านได้แสดงธรรม ฟอกจิตใจ อบรมสั่งสอนพระเถรประชาชนญาติโยมให้เลื่อมใสในพระพุทธศาสนาหลาย เหมือนช่างย้อมผู้ฉลาด ฟอกผ้าให้สะอาดแล้วนำมาย้อมสีตามที่ตนต้องการ ฉะนั้น

มีลูกศิษย์ผู้หนึ่งกราบเรียนหลวงปู่แหวนศรี ว่า...พื้นฐานของการปฏิบัติขั้นตอนมีอย่างไรบ้าง?

ท่านตอบว่า...การทำสมาธิ คือการทำจิตให้สงบอยู่ในกายของเรา ตั้งกายให้ตรงอย่าให้ไปข้างหน้ามาก ขาขวาทับขาซ้าย มือขวาทับมือซ้าย เลือกคำบริกรรมเพียงข้อใดข้อหนึ่ง มีสติควบคุมให้อยู่ใน พุทโธ ถ้าจิตส่งออกนอก เราก็ต้องบริกรรมพุทโธ เอาให้มันสงบ ช่วงแรกจิตมันจะดิ้น เราก็ต้องค่อย ๆ บังคับ

...ให้พิจารณาว่า เรามีสติคือรู้ หรือไม่รู้ ว่า กิเลสจะเข้ามาทางไหน หู ตา จมูก ฯลฯ...

ทุกคนที่ปฏิบัติ จะเป็นคนธรรมดา หรือพระก็ดี กาย วชิ มโน ต้องมีพรหมวิหาร ๔ กิเลสกำราคะ ต้องพิจารณาอสุภะ

อุปสรรคที่สำคัญ คือ ทุกขเวทนา เป็นตัวสกัดกั้นไม่ให้เห็นมรรคผล เช่น ทุกข์ทรมานในการนั่งสมาธิเกิดขึ้น คือความเมื่อยขบ ก็เปลี่ยนท่าหนึ่งอีก ซ้ำไปไม่ได้สักที

วิธีสุดท้ายเพื่อให้ผ่านตัวทุกขเวทนา นี้ คือ วิ่งผ่าทุกข์สละตาย แม้จะปวดอย่างไร มันจะพังอย่างไร พอสู้กับทุกขเวทนา มาก ๆ จิตจะเบาหวิว ต่อจากนั้นจะเปลี่ยนแปลงไปหมด จะขาด จะสั้น เปลี่ยนรูปร่างไปเลย มีแสงสว่างจ้า จะไม่มองเห็นตัว จะเกิดปีติจะเกิด แล้วสุขก็จะตามมา ความอัศจรรย์ ในศาสนาของพระพุทธเจ้า

ในช่วงที่เราภาวนาพุทโธ คือ ช่วงจิตไม่สงบ จิตมันจะตระเวนไปรู้ไปรับ สัญญาเก่า คือ สิ่งที่เราเคยประสบพบเห็น

วันไหนถ้าทำถึงแล้ว เป็นแล้ว มันง่าย คือเพียงแต่ไปบิณฑบาต เวลาเย็นคอย จิตมันจะสงบแพลงไป แต่เวลาจะเข้าถึงคราวแรกยากมาก

การนั่งทำสมาธิภาวนาที่วัดถ้ำประทุน

• ๕๑๖๖/๑๐๘๖๓ ธรรมสาร •

พระประธานภายในศาลา วัดธรรมิการาม ที่หลวงปู่อ่อนศรี จานวโร เป็นผู้สร้าง

บิณฑกรรม **พุทธโร** พิจารณา ผม ขน เล็บ ฟัน หนัง อัฏฐิ บิณฑกรรม ไปเรื่อย ๆ ไม่ต้องแปล แต่ถ้าบิณฑกรรม **อัฏฐิ** แปลว่า กระดุก เรียกว่า **วิปัสสนา** เพื่อให้จิตสงบ ถ้าหากบิณฑกรรมไม่สงบ ให้พิจารณา ยิ่งฟุ้งซ่านก็ให้หันมา พิจารณา แล้วค่อยบิณฑกรรมให้บริสุทธิ์ อย่างพระสารีบุตร พระสาวกที่ฉลาดมาก หนักไปทางปัญญา ใช้วิปัสสนาตัดกิเลส

ส่วนผม ขน เล็บ ฟัน หนัง เรียกว่า **วิปัสสนา** เป็นตัวปัญญา ทำปัญญาให้เห็นแจ้ง จะเป็นเครื่องตรวจกิเลสของเราว่า เสร็จหรือยังไม่ เสร็จหรือไม่

อนาคตเป็นของละเอียดมากโดยเฉพาะกิเลส วันนี้ไม่กำเริบ วันหน้า ไม่กำเริบ ๒-๓ เดือน เป็นปี ไม่กำเริบ คนเยอะไม่เกาะเกี่ยว คนทั้งโลก เหมือนอยู่คนเดียว ดูกิเลสคือ ความอิจฉาริษยา พยาบาท หึงหวง ฯลฯ

ตัวฆ่ากิเลสความอิจฉา นี้ คือ ความเมตตา ทำไปแบบกลางๆ เมตตา ปลุกฝังให้มาก ๆ จะตัดบาป ไม่เบียดเบียน บาปกรรมจะไม่เกิดขึ้น การต่อสู้ ทิ่มแทงกัน ไม่ว่าจะอาวุธ หรือวาจา ฆ่าเรา ฆ่าเขา ก็จะไม่เกิดขึ้น

พระพุทธเจ้าสมัยนั้น ห้ามภิกษุไม่ให้อวดอุตริมนุสสรธรรม คือ พุทธ อวดคุณธรรมพิเศษที่ไม่มีในตน หรือกล่าวสรรเสริญผู้อื่นโดยประสงค์ลาภ เช่น พุทธให้ผู้อื่นฟังว่า พระ ก.เป็นอรหันต์ รูปร่างของท่านก็ยิ่งเหมือนเดิม สูงดำดำขาวก็เท่าเดิม

ถ้าท่านเป็นอรหันต์จริงคนไม่เชื่อฟังก็จะเป็นบาป เพราะการด่าให้ร้าย พระอริยเจ้า ห้ามมรรค ห้ามสวรรค์

การอวดอุตริมนุสสรธรรมนั้น ไม่ใช่แต่ที่จะอวด ฌานทั้งสามเท่านั้น ยังมีการอวดอย่างอื่นอีกมากคือ อวดวิชา ๓ สติปัญญา ๔ ธรรมมปปทาน ๔ อิทธิบาท ๔ อินทรีย์ ๕ พละ ๕ โพชฌงค์ ๗ อริยมรรคประกอบด้วยองค์ ๘ โสดาปัตติผล สกทาคามิผล อนาคามิผล อรหัตผล ก็มีค่าคือ อวดอย่าง เดียวกันหมด

กุฏิวัดธรรมิการาม

แต่ถ้าคนเชื่อ ก็คอยทำบุญแต่พระรูปนั้น ส่วนพระองค์อื่น ๆ ก็เป็น อยู่ลำบาก

พระพุทธเจ้าให้คำยกย่อง ในพระสาวกแต่ละองค์ ก็เพราะความสามารถของแต่ละท่านไม่เหมือนกัน พระองค์จะเป็นผู้วินิจฉัยให้รู้ว่าเสียงเพราะ รุ่งงาม นั่นก็เพราะแรงอธิษฐาน

กิเลสที่หนึ่งนอนกันตุ่ม เมื่อกวานคนเอาขึ้นมามันก็จะรู้

การฆ่าโมหะ ด้วยการฟัง การพิจารณา

ฆ่าความเกียจคร้าน ก็ด้วยวิริยะ

การทำความ پاکเพียรของพระอรหันต์ แม้กิเลสหมดแล้ว ก็ยังทำความเพียรต่ออีก ก็เพื่อจักให้

๑. เพื่อชนรุ่นหลังได้เห็น จดจำเป็นแบบอย่าง

๒. เป็นการออกกำลัง และอยู่เป็นสุข

มืออยู่คราวหนึ่ง หลวงปู่อ่อนศรี ท่านได้เมตตา อบรมสั่งสอนลูกศิษย์ ว่า... แก้กิเลสที่ครอบครองนิสัยมาหลายภพหลายชาติ โลก โกรธ หลง อยาก

ได้ไม่มีขอบเขต ไม่มีประมาณ แต่เรื่องหิวข้าวไม่จัดเป็นกิเลส แต่จะเป็นเมื่อ อิ่มแล้ว ยังเก็บสะสม ติดรอส ไม่เพื่อผู้อื่น...

การทำบุญมาก จะตัดเสียซึ่งบาป ส่วนการแผ่เมตตาทำนั้นต้องทำให้กับ ตัวเองก่อน แล้วจึงให้พ่อแม่ทุก ๆ ครั้ง ต่อไปก็ญาติมิตร ฯลฯ การถือศีล เจริญสมาธิ ภาวนา เป็นการทำบุญโดยเอาตัวเองเป็นเดิมพัน ถ้าเรามีความ โกรธมาก ก็ให้แผ่เมตตาให้มาก ให้บำรุงธรรม รักษาธรรม ปัญญาเป็น ตะแกรงร่อนกิเลส สิ่งไหนดีก็เก็บเอาไว้ สิ่งไม่ดีก็ทิ้งไปเสีย

การทำ พุท คิด เพื่อเบียดเบียนตน และผู้อื่น ไม่ควรทำ การทำเพื่อ เมตตาสงสารมนุษย์อื่น สัตว์อื่น ทำไปตามทำนองคลองธรรมด้วย กาย วาจา ใจ ต้องรักษาระดับเท่า คือจิตใจที่เมตตานี้ ให้อาว ๆ นาน ๆ จะได้เกิดเป็น บุญเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ เราจะได้ตัดชาติ การเกิด แก่ เจ็บ ตาย ทุกคนมีเกิด แก่ เจ็บ ตายเหมือนกัน ใครทำบาปมากก็หมุนเวียนนาน ใครทำบุญมาก ๆ ภพชาติก็สั้นเข้า ๆ พระสงฆ์ไม่มีทรัพย์บริจาคตานก็ให้เอาตัวปฏิบัติทานเป็น พื้นฐาน เป็นที่ตั้ง เป็นเครื่องส่งเสริม”

กุฏิวัดธรรมิการาม

ลัทธิธรรมหลวงมู่อ่อนตรี จานกอโร

๔๘. ธรรมเม้นเดรื่องตักสินซ็มอกว่า
ผู้ปฏิบัตินตรงดระดะเอียงดมากแล้ว ทำใจว่า ตานได้สำเร็จพระอรหันต์แล้ว
ต้องมีธรรมเม้นเดรื่องซ็มอก คือ ต้องจำนัจ้านาญในเรื่องอินทรีงัพพะนี้ก่อน

๔๙. เน้นทางในทาง เม้นเวกนาในเวกนา
เน้นจิตในจิต เน้นธรรมในธรรม

๕๐. ภาภุทำดความเพียร นากเกิดดความง่วงแงงานาคอน
ไน้อาฬางตุนน้ำวางมนตีระะ นรี้อาถักจุ่มน้ำ

๕๑. ศาสนาเลื่อม มรรตผลนัพทานก็เลื่อมไมก็ละน้อง
นมตั้งแต่พระพุทธรเจ้ามรินัพทานไมได้ ๑๐๐๐ ปี
ศาสนาภิเริ่มเลื่อมไมก็ละน้อง

ลัทธิธรรมหลวงปู่อนศรี จานวโร

๕๒. ความเกิดขึ้นแห่งพระพุทธรูปเจ้านาได้จากในโลก
เรียกว่ามุตตลอก ไม่มีใครทำมสอง

๕๓. พระธรรมคำสอนของพระพุทธรูปเจ้า เริ่มแต่ต้นจนถึงพระนิพพาน
เป็นของพระพุทธรูปเจ้าทั้งหมด

๕๔. ผู้หญิงที่ได้สำเร็จพระโสดาบันก่อนกว่าผู้หญิงทั้งหลาย
คือ นางกาลิ ที่มั่นมารดาของ พระโสนะภูฏิกันนะ
นางได้สำเร็จพระโสดาบัน พร้อมกันประสูติลูกตัวนั้นเอง

๕๕. สามเณรราหู ที่ได้เป็นโอรสของพระพุทธรูปเจ้าโตดมนั้น
ก็เพราะเนิ่นตัวอย่าง คือ เนิ่นสามเณรรัตตะ
ซึ่งเป็นโอรสของพระพุทธรูปเจ้านามว่าประทุมมุตระ
จึงทำบุญได้มาก แล้วปรากฏมาตั้งแต่บัดนั้นมา

พระอุโบสถวัดต่างธรรมาราม

๔๕

พรรษาที่ ๔๕ ปีพุทธศักราช ๒๕๓๓

จำพรรษาที่วัดดำรงธรรมาราม (วัดใหม่ดำรงธรรม)

บ้านวันยาวล่าง หมู่ที่ ๑ ตำบลวันยาว อำเภอลำลูกกา จังหวัดจันทบุรี

• เทียบอุตุคงคัจจากยโสธร-จันทบุรี •

ในต้นปีพุทธศักราช ๒๕๓๒ หลวงปู่อ่อนศรี จานวโร ท่านก็ได้ตัดสินใจวางภาระต่าง ๆ ที่วัดธรรมิการาม มอบให้พระลูกศิษย์ใกล้ชิดให้เป็นผู้ดูแลสำนักแทน

หลังจากนั้นท่านก็ออกไปหาวิเวกที่วัดป่าดงพยอม บ้านดงเจริญ ตำบลดงเจริญ อำเภอลำลูกกา จังหวัดยโสธร สถานที่แห่งนี้เป็นที่ล้นป่ายะ มีไม้ยางต้นใหญ่ดาดงดื่น สงัดวิเวก ป่ายังคงสมบูรณ์ ท่านได้พักภาวนาด้วยความสุขกายและใจ อบรมสั่งสอนประชาชนญาติโยมตามสมควร

หลังจากนั้นท่านจึงเดินทางมายังภาคตะวันออกพักอยู่ที่วัดป่าวงศ์สนิท จังหวัดระยอง มีพระติดตามมาด้วยหลายรูป ท่านพักภาวนาอยู่ที่นี่ได้ประมาณ ๑๐ วัน ท่านจึงเดินทางมายังจังหวัดชลบุรีเข้าพักอยู่ที่วัดถ้ำประทุน ๗ วัน

หลังจากนั้นท่านก็ได้เดินทางไปจังหวัดตราด ท่านหวังใจว่าจะไปจำพรรษาที่เกาะช้าง แต่ในช่วงระยะนั้น เกิดมีพายุฝนกระหน่ำรุนแรง เรือไม่สามารถข้ามไปยังเกาะช้างได้

กาลเข้าพรรษาก็จวนใกล้เข้ามาแล้ว ท่านจึงนำหมู่คณะจำพรรษาที่ **วัดใหม่ดำรงธรรม** อำเภอลำลูกกา จังหวัดจันทบุรี ซึ่งเป็นหนึ่งในสาขาที่ร่วมธรรมของท่านพ่อลี ธรรมโร ฯ

หลวงปู่อ่อนศรี ท่านได้เมตตาเล่าเรื่องนี้ให้ฟังว่า...

“ระหว่างที่ท่านพักจำพรรษาอยู่ที่วัดใหม่ดำรงธรรม ท่านได้บรรยายธรรมเล็ก ๆ น้อย ๆ ไปรดชาวบ้าน

● *ศก๑๖๒/๑๐๕๖๓ รมภว* ●

แต่จุดประสงค์หลักท่านปรารถนาเก็บตัวอยู่สงัดวิเวก ทำตัวเป็นพระ
จน ๆ โง่ ๆ จะได้ไม่มีใครมาสนใจ

ส่วนภาคปฏิบัติในครั้งนั้นท่านบอกว่า พุทธน้อยทำมาก ปฏิบัติให้รู้
วาระจิตคน เอาให้เหนือโลก ก็จะไม่กลับไปสู่โลกอีก ท่านพิจารณาทางด้าน
ปัญญา คือ วิปัสสนา ในขณะนั้นสมาธิของท่านเน่นหนามั่นคงไม่เอนเอียงไป
ตามกระแสโลกธรรมที่พัดผัน

ท่านกล่าวว่า... **มรรคก็ตาม ผลก็ตาม ไม่ใช่ผลของสมาธิ ไม่ใช่อาณิสส
ของสมาธิ ไม่ใช่เป็นความสำเร็จของสมาธิ**

**แต่มรรคหรือผลนี้เป็นผลของวิปัสสนา เป็นอาณิสสของวิปัสสนา เป็น
ความสำเร็จของวิปัสสนา**

กลางวันทำงานพอประมาณ กลางคืนทำจิตภาวนา ประหนึ่งว่าเป็น
กลางวัน เอาอย่างครึ่งพุทธกาล ภิกษุทำความเพียร เกิดความง่วงเหงาหาว
นอนเอาฟางชุบน้ำวางบนศีรษะบ้าง เอาเท้าจุ่มน้ำบ้าง พอสติตื่นก็มุ่งทำความ
เพียรภาวนาไปจนสว่าง การที่เราเดินจงกรมก็ดี นั่งภาวนาก็ดี รักษาศีลก็ดี รวม
เรียกว่า **“สร้างความดีทั้งหมด”**

การสร้างความดีทั้งหมด เรียกว่า **สร้างธรรมจักรให้เกิดภายในจิต**

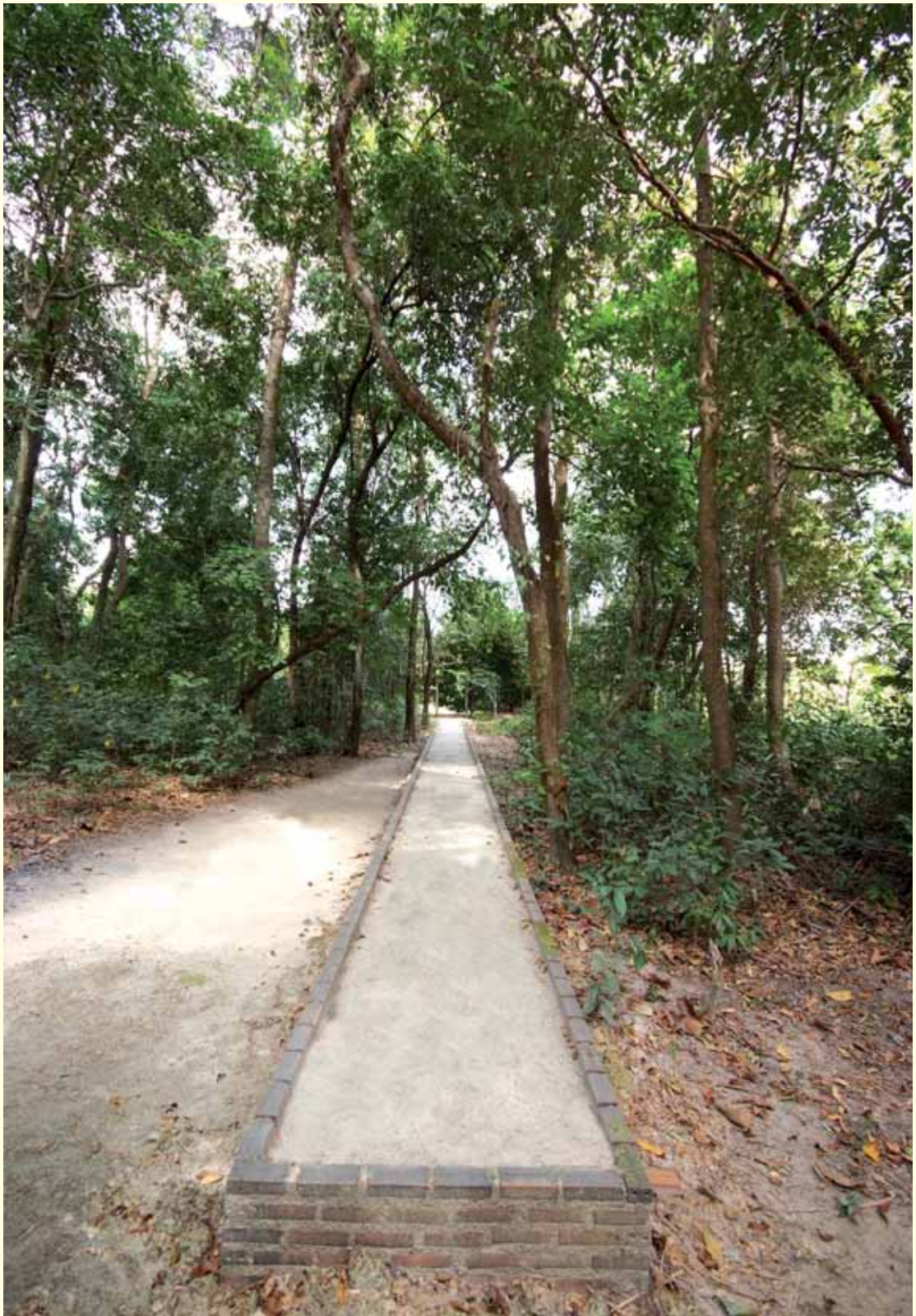
เมื่อตั้งใจปฏิบัติธรรมไม่หยุดไม่ถอยอย่างนั้นแล้ว ก็ย่อมละกิเลสได้
ตามส่วนแห่งความพยายาม

**เมื่อจิตภาวนาดี ศีลธรรมสะอาด เทวบุตรเทวดา และพวกกายทิพย์
ย่อมมาอนุโมทนาสาธุการ..แสดงความยินดี**

● **สนทนากับเทวดา** ●

องค์ท่านได้กรุณาเล่าเรื่องนี้ให้ฟังว่า...

ในคำคืนดีกสังค ชาติชั้นร์ละเอียด ขณะที่ท่านเพียรเพ่งภาวนาต่อสู
กับกิเลสภายในใจ ด้วยอิริยาบถเดินจงกรมอยู่นั้น โสตธาตุ ได้ยินเสียง
แผ่วเบา เยือกเย็น อ่อนนิ่ม แ่วมาเป็นระยะ ๆ ว่า

ทางจงกรมภายในวัดดำรงธรรมาราม

“เรา! ได้ดูท่านเพียรภาวนาสมาธิกิเลสมานาน เห็นท่านมีปฏิปทาน่าเลื่อมใส ไม่เคยเหนื่อยหน่ายหัวใจในความพากเพียร พยายามยกตนออกจากหล่มลึก หมุนเวียน อันมีวิภูวนกุ่มบังเหียนแห่งการเกิดตาย ที่มีกิเลส กรรม วิบาก เป็นเครื่องหนุนและให้ผลเป็นผู้พยายามเอาตนให้พ้นจากกองทุกข์ให้ได้ในวันนี้ พรุ่งนี้ เราจึงขออนุโมทนา...”

ท่านจึงถามเจ้าของเสียงนั้นขึ้นว่า “นั่น! เสียงใคร”

เจ้าของเสียงลึกลับตอบมาว่า “เรา คือ รุกขเทวดา อยู่ที่ต้นทางจงกรม ของท่านนี่เอง”

ท่านจึงกล่าวว่า “เทวดา! เราอยากเห็นท่าน ขอท่านจงปรากฏกาย เนมิต

หลวงปู่กงมา จิรปุญโญ

วัดดอยธรรมเจดีย์ ตำบลตองโขบ อำเภอโคกศรีสุพรรณ จังหวัดสกลนคร

พระเดชพระคุณหลวงปู่กงมา จิรปุญโญ “พระอริยเจ้าแห่งวัดดอยธรรมเจดีย์” ศิษย์ท่าน พระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต ท่านเป็นพระที่เรียบง่าย เจ้าระเบียบ มีอุบายละเอียด การเทศนาธรรมใช้ภาษา ง่าย ๆ แต่กินใจความลึกซึ้ง **ท่านมีหลวงปู่สาม อภิญโญ และท่านพ่อลี ธรรมโร** เป็นสหธรรมิก

ท่านได้นำสมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงวชิรญาณวงศ์ (ชื่น) ออกเที่ยวธุดงค์ตามป่าเขาทางภาค ตะวันออก ถึงขนาดที่พระองค์ออกปากชมว่า “การธุดงค์ของพระปฏิบัติกรรมฐานนี้ได้ประโยชน์เหลือหลาย อย่างนี้พระต้องธุดงค์กันให้มาก ๆ ศาสนาจะได้เจริญรุ่งเรือง”

นามเดิม นายกงมา วงศ์เครือสอน เป็นบุตรคนสุดท้ายของนายปู่ และนางนวล วงศ์เครือสอน

เกิด วันที่ ๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๔๓ ตรงกับวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๒ ปีชวด ณ บ้านโคก อำเภอกอศรีสุพรรณ จังหวัดสกลนคร

เหมือนกายเนื้อของมนุษย์”

พอท่านกล่าวจบลงเทวดาจึงปรากฏกายให้เห็น สีลันวรรณะของเขา เปล่งปลั่ง ยืนพนมมือข้างทางจงกรมด้วยความสำรวมระวังและเคารพ ท่านได้สนทนากับเขาพอสมควร เขาก็กราบนมัสการลาด้วยกิริยาที่งดงาม เรียบร้อย ไม่มีที่ต้อติในกิริยานั้นเลย

อาจจะเป็นเพราะว่า อารามป่าแห่งนี้เคยมีครูบาอาจารย์เวาะเวียนมาพัก และโปรดเขาบ่อยครั้ง เช่น หลวงปู่สิงห์ ขนดฺยาคโม หลวงปู่จันทร์ เขมปตฺโต, หลวงปู่ฝั้น อาจาโร, หลวงปู่กงมา จิรปุญฺโณ, หลวงตามหาบัว ญาณสมฺปนฺโน, พระอาจารย์วัน อุตตโม ฯลฯ

ในสมัยเป็นฆราวาส ด้วยความที่ท่านเป็นคนดีมีศีลธรรม รักความยุติธรรม ท่านได้รับหน้าที่เป็นหัวหน้าขายอ้อย พาคณะต้อนสัตว์ มีวัว ควาย เป็นต้น ไปขายยังกรุงเทพฯ และเมื่อถึงกาลอันควร พ่อแม่จึงได้จัดพิธีแต่งงานให้เมื่ออายุ ๒๕ ปี (พ.ศ. ๒๔๖๘) ต่อมาภรรยาของท่านพร้อมบุตรในครรภ์ได้เสียชีวิตลง ทำให้ท่านรู้สึกสูญเสียนี้เองเป็นเหตุให้ท่านสละสังขารและหนีถึงร่มเงาแห่งพระพุทธศาสนา

อุปสมบท ปี พ.ศ. ๒๔๖๙ ได้อุปสมบทเป็นพระสงฆ์ฝ่ายมหานิกาย โดยมี**พระอาจารย์โท** เป็นพระอุปัชฌาย์ ภายหลังบวชแล้วได้ไปจำพรรษาที่วัดบึงหวายกับพระมี ซึ่งเป็นสหธรรมิก ท่านทั้งสองได้รุดงค์ไปหลายแห่งทั้งในประเทศไทย ลาว และพม่า ได้เดินทางไปพบท่านพระอาจารย์มั่นที่บ้านสามผง จังหวัดนครพนม ได้โอกาสเข้าไปฟังธรรม ท่านพระอาจารย์มั่นแสดงธรรมสั่งสอนศิษยานุศิษย์ เมื่อการแสดงธรรมจบลงจึงเข้าไปกราบฝากตัวเป็นศิษย์

ญาติดีใหม่ วันที่ ๒๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๗๐ ณ วัดบูรพาราม อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี โดยมี **พระปัญญาพิศาลเถระ (หนู จิตปญฺโณ)** วัดสระปทุม กรุงเทพมหานคร เป็นพระอุปัชฌาย์ **พระอาจารย์เพ็ง** วัดใต้ เป็นพระกรรมวาจาจารย์ ท่านได้รุดงค์ไปจำพรรษาตามสถานที่ต่าง ๆ

ปี พ.ศ. ๒๔๘๕ ท่านได้จำพรรษากับท่านพระอาจารย์มั่น ที่เสนาสนะป่าช้าบ้านโคก อำเภอโคกศรีสุพรรณ จังหวัดสกลนคร ได้รับอุปบายธรรมอันสำคัญและได้รับความเมตตาจากท่านพระอาจารย์มั่นเป็นพิเศษ ต่อมาสถานที่แห่งนี้ท่านได้สร้างเป็นวัดโดยสมบูรณ ชื่อ “วัดสุทธธรรมาราม”

ปี พ.ศ. ๒๔๘๙ ท่านได้รุดงค์ไปตามเทือกเขาภูพาน เห็นว่ามีความสงบวิเวกดี จึงได้ปักกลดพักภาวนาที่ในถ้ำบนเขาภูพาน ซึ่งถ้ำนี้เป็นที่อยู่ของเสือ และสถานที่แห่งนี้ต่อมาก็ได้กลายเป็น “วัดดอยธรรมเจดีย์”

มรณภาพ ท่านละสังขารเข้าสู่แดนอนุปาทิเสสนิพพาน เมื่อวันที่ ๑๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๕ สิริรวมอายุได้ ๖๑ ปี ๑๑ เดือน ๑๑ วัน ๓๕ พรรษา •

วัดใหม่ดำรงธรรม

วัดดำรงธรรมาราม (วัดใหม่ดำรงธรรม) ตั้งอยู่ที่บ้านวันยาวล่าง หมู่ที่ ๑ ตำบลวันยาว อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี สังกัดคณะสงฆ์ธรรมยุต มีประวัติความเป็นมาคือ ในปี พ.ศ. ๒๔๙๒ พระเทพเจติยาจารย์ (หลวงปู่วิริยงค์ สิรินธโร) ได้เป็นผู้บุกเบิกขึ้น โดยมีโยมห้วง (แม่โยมพูล ซึ่งเป็นอุปัฏฐากหลวงปู่อ่อนศรี ในคราวที่หลวงปู่จำพรรษาที่วัดนี้) เป็นผู้ถวายที่ดินในการสร้างวัด ต่อมานายนิ่ม บุญลาก กำนันตำบลวันยาว และญาติพี่น้องได้สร้างกุฏิถวายจำนวน ๔ หลัง

ปีพุทธศักราช ๒๔๙๘ หลวงปู่วิริยงค์ ได้สร้างพระอุโบสถ และสร้างเสร็จในปี พ.ศ. ๒๔๙๙ โดยได้ทำการฉลองในปีเดียวกัน มีสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช (จวน อุฏฐายี) เป็นประธาน และพระธรรมเจดีย์ (จุม พนฺธุโล) วัดโพธิสมภารณ์ จังหวัดอุดรธานี มาร่วมงานด้วย

วัดดำรงธรรมาราม นับเป็นวัดหนึ่งที่มีความเกี่ยวข้องกับพ่อแม่ครูบาอาจารย์ในสายวัดป่า โดยในประวัติท่านพ่อลี ได้กล่าวถึงวัดนี้ในฐานะวัดหนึ่งในสำนักสงฆ์และวัดสาขาทั้ง ๑๑ แห่ง ที่ชาวจันทบุรีได้ร่วมกันจัดสร้างขึ้น ในปี พ.ศ. ๒๕๐๐ ที่วัดมีการจัดงานใหญ่ เป็นการบรรพชาอุปสมบท และบวชชีพราหมณ์

“เมื่อออกพรรษาปี พ.ศ. ๒๕๓๓ พระอาจารย์ฝั้น อาจาโร พร้อมด้วยพระอาจารย์กงมา จิรปุญโญ ได้พาพระภิกษุสามเณรอีกบางรูปเดินธุดงค์ไปจังหวัดจันทบุรี โดยพระอาจารย์วิริยงค์ได้มีนิมต์ไปในงานที่วัดดำรงธรรม ในเขตอำเภอขลุง การเดินทางครั้งนี้ท่านกับคณะได้นั่งรถยนต์โดยสารจากสกลนครไปขึ้นรถไฟที่อุดรฯ เข้ากรุงเทพฯ แล้วนั่งรถโดยสารจากกรุงเทพฯ ไปจันทบุรี อีกทอดหนึ่ง

ระหว่างพักที่วัดดำรงธรรม อำเภอขลุง ได้มีประชาชนสนใจเข้าฟังธรรมและรับการอบรมเป็นจำนวนมาก ต่อมาพระอาจารย์วิริยงค์ได้มีนิมต์ไปพักที่สำนักสงฆ์บ้านกงซีไร่ ซึ่งสร้างขึ้นใหม่ลึกเข้าไปในป่า ท่านได้พักอยู่ที่นั่นหลายวันแล้วจึงกลับไปพักที่วัดดำรงธรรม” •

พระประธานที่วัดดำรงธรรมาราม มีรูปหลวงปู่อ่อนศรีตั้งเป็นที่สักการะ

ท่านย่าในเรื่องนี้ว่า “เมื่อละกิเลสได้ตามส่วน บรรลุอุริยมรรค อริยผล ตามลำดับ สามารถเห็นเทวดาได้” (วันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๐)

แล้วท่านก็เล่าความมหัศจรรย์ของจิตภาวนาต่อไปว่า...

“...ทุกคนที่ปฏิบัติพอเกิดสิ่งมหัศจรรย์เป็นสมาธิ จะเกิดเป็นพลัง พอจิตเป็นสมาธิจิตจะหมุน มีสมาธิชนิดต่าง ๆ เกิดขึ้น ในช่วงที่จิตละเอียด นิมิตเกิด ธรรมะเกิด แล้วก็นำมาพิจารณาให้เป็นธรรม

บรรดาผู้ปฏิบัติจะเห็นจริง มีโทษ มีทุกข์จริง ต้องผ่านปัญญาอย่าง ทยายแล้วก็ค่อย ๆ ก้าวขึ้นสู่ชั้นละเอียด อุปมาเหมือนต้นไม้อาศัย น้ำ อากาศ ปุ๋ย ช่วยให้เจริญงอกงามขึ้น

ชั้นของ**อุปจารสมาธิ** จิตนิ่ง เราจะสงบบ้าง ไม่สงบบ้าง หูได้ยินบ้าง ไม่ได้ยินบ้าง ช่วงนี้ใช้ปัญญาหากิเลส เอากิเลสนำมาฆ่า

ชั้นของ**อัปนาสมาธิ** จิตถึงความสงบนิ่งมีแต่สุข จิตไม่ออกข้างนอก

จิตจะเบาสบายเหมือนปุยพู่ แต่ถ้าหุ่ได้ยินอยู่ รู้ อยู่ นั่งอยู่ ยังไม่ใช่อัปปนาฯ
ขั้นนี้จะมีผู้รู้ แต่ตัวตนหายหมด

การปฏิบัติ ต้องคอยดูสังเกตจิต ว่าไม่ผูกพัน ไม่ติดข้องกับกิเลส
ถ้าติดข้องก็แก้ไป ๆ จนละเอียด ไม่มีอะไรเหลือ ต้องคอยตรวจดูเสมอทั้งใน
ขณะกลางวัน กลางคืน ทุกเวลาว่ายังมีอยู่หรือเปล่า?

แก้สมมุติกิเลสต่าง ๆ เช่น กามราคะว่า วันนี้ เดือนนี้ มันยังมี ยัง
กำเรบอยู่มีอีกหรือเปล่า?

แก้ไขหมดก็ยกตัวอื่นขึ้นมาทำงานอีก เอาไปเรื่อย ๆ ดูว่ากิเลสหมด
หรือไม่หมด ต้องผ่านปัญญาเสียก่อน

อุปมาเหมือนนายช่างก็ต้องคอยตรวจดูคน ลูกน้องที่ทำงานว่า งาน
ผ่านหรือไม่ผ่าน งานทางจิตก็เช่นเดียวกัน จิตต้องมีตัวรู้ตรวจตราอยู่เสมอว่า
กิเลสตัวนี้ตัวนั้น เรายังมีอยู่หรือไม่ มากน้อยเพียงใด

“...ออกพรรษาแล้ว ในวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๒ คณะ
ญาติโยมทาง อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี นำโดยโยมแจ่มและโยมอรุณีได้
ไปนิมนต์ท่านให้กลับมาอยู่ที่วัดถ้ำประทุน จังหวัดชลบุรี 📌

ลัทธิธรรมหลวงปู่่ออนตรี จานาโร

๕๖. ผู้มาจากพรหมโลก เมื่อเกิดเป็นมนุษย์ ก็เลสกามนั้นง่อมไม่รุนแรงมาก
เพราะอาศัยอำนาจกตนั้นสะกดไว้

๕๗. พระสาวกของพระพุทธเจ้า ชื่อ พระพากุละ
เป็นผู้นิโฆโรตกัจเจส อายุเงิน ๑๖๐ ปี
เพราะได้ถวายขมาพระพุทธเจ้ามระกุ่มมุตระ
และพระพุทธเจ้ากัลลมะ พร้อมทั้งพระสงฆ์สาวกอีกด้วง
จึงไม่มีโรตกัจ

๕๘. พระสาตตะ เก่งในทางเตโชชาตุ
ได้กรรมานพฤษนาตราจนได้ชนะ
ในช่วงนั้นท่านได้พิงสภามติ ๘ ภายนล้งมาจึงได้สำเร็จเป็นพระอรนันต์

๕๙. พระนางกมาภิกษุณี เป็นมเนลีสองพระเจ้าพิมพิลสาร
ได้ออกมวธ และสำเร็จพระอรนันต์ แต่ยังเป็นพรากาล
และเป็นผู้มีปัญญามาก เนมือนกับพระสารีบุตร

ลัทธิธรรมหลวงปู่อนศรี จานวโร

๖๐. อัฐิ ๔ ประเภท ที่พระพุทธรูปเจ้ามอกไว้
ในมรรจุไว้ในเจดีย์หรือพระสถูปมีอยู่ ๔ ประเภทเท่านั้นคือ

๑. พระพุทธรูปเจ้า
๒. พระมัจฉะกพุทธรูปเจ้า
๓. พระอรหันต์สาวก
๔. พระเจ้าจักรพรรดิ ดังนี้

๖๑. นกขี้ขอนางอุตตรา เมินผู้มีสามเณรแล้ว

แต่จิตใจของนางชอบรักภักดี

จึงขออนุญาติ สามเณรรักภักดี แต่สามเณรไม่ยอมในไม่

จึงไม่จ้างเอานางสิริมา มาอยู่กับสามเณร สามเณรจึงยอมในไม่

๖๒. ท้าวทูต นั้นพระพุทธรูปเจ้าตรัสว่า มี ๓ ประการ คือ

๑. ตนแก่
๒. ตนเจ็บ
๓. ตนตาย

๖๓. พระโสดาปัตติมรรต ละภิกขุโง่โง่ได้

พระสกิทาคา ก็อนุโลมเข้ากับ พระโสดาปัตติมรรต

พระอนาปัตติมรรต ละภิกขุโง่โง่ได้

พระอรหันต์มรรต ละภิกขุโง่โง่ และ อวิชชาได้